

Këshilli i
Bashkimit
Evropian

Bruksel, 19 shkurt 2024
(OR. en)

5654/24

COARM 25
CFSP/PESC 105

REZULTATI I PROCEDURËS

Nga: Sekretariati i Përgjithshëm i Këshillit

Për: Delegacionet

Lënda: Lista e Përbashkët Ushtarake e Bashkimit Evropian

Delegacionet do të gjejnë bashkëngjitur një listë të përditësuar të Përbashkët Ushtarake të Bashkimit Evropian (pajisjet e mbuluara nga Pozicioni i Përbashkët i Këshillit 2008/944/CFSP që përcakton rregullat e përbashkëta që rregullojnë kontrollin e eksporteve të teknologjisë dhe pajisjeve ushtarake), të miratuar nga Këshilli më 19 shkurt 2024.

LISTA E PËRBASHKËT USHTARAKE E BASHKIMIT EVROPIAN**miratuar nga Këshilli më 20 shkurt 2024****(pajisjet e mbuluara nga Pozicioni i Përbashkët i Këshillit 2008/944/CFSP që përcakton rregullat e përbashkëta që rregullojnë kontrollin e eksporteve të teknologjisë dhe pajisjeve ushtarake)**

(përditësimi dhe zëvendësimi i Listës së Përbashkët Ushtarake të Bashkimit Evropian të miratuar nga Këshilli më 20 shkurt 2023¹)
(CFSP)
(2024/C x/x)

Shënim 1 Termat në "citata të dyfishta" janë terma të përcaktuar. Referojuni 'Përkufizimet e termave të përdorur në këtë listë' të bashkangjitur kësaj liste.

Shënim 2 Në disa raste kimikatet renditen me emër dhe numër CAS. Lista vlen për kimikatet e së njëjtës formulë strukturore (duke përfshirë hidratet) pavarësisht nga emri ose numri CAS. Numrat CAS tregohen për të ndihmuar në identifikimin e një kimikati ose përzierjeje të veçantë, pavarësisht nga nomenklatura. Numrat CAS nuk mund të përdoren si identifikues unik sepse disa forma të kimikateve të listuara kanë numra të ndryshëm CAS dhe përzierjet që përmbajnë një kimikat të listuar mund të kenë gjithashtu numra CAS të ndryshëm.

ML1 Armët me hapje të lëmuar me një kalibër më të vogël se 20 mm, armë të tjera dhe armë automatike me një kalibër 12,7 mm (kalibër 0,50 inç) ose më pak dhe aksesorë, si më poshtë, dhe përbërësit e projektuar posaçërisht për to:

Shënim ML1 nuk zbatohet për:

- Armët e zjarrit të projektuara posaçërisht për municion bedel dhe që nuk janë në gjendje të shkarkojnë një predhë;
- Armët e zjarrit të projektuara posaçërisht për të lëshuar predha të lidhura që nuk kanë ngarkesë të lartë shpërthyesë ose lidhje komunikimi, në një rreze më pak se ose të barabartë me 500 m.;
- Armët që përdorin municion me kuti të zjarrit jo qendër dhe që nuk janë të tipit të qitjes plotësisht automatike;
- 'Armë zjarri të çaktivizuar'

Shënim teknik

Për qëllimet e MLI. Shënim d., një 'armë zjarri e çaktivizuar' është një armë zjarri që është bërë e paaftë për të gjuajtur ndonjë predhë nga proceset e përcaktuara nga autoriteti kombëtar i Shtetit Anëtar të BE-së ose Shtetit pjesëmarrës në Marrëveshjen Wassenaar. Këto procese modifikojnë në mënyrë të pakthyeshme elementet thelbësore të armës së zjarrit. Sipas ligjeve dhe rregulloreve kombëtare, çaktivizimi i armës së zjarrit mund të vërtetohet me një certifikatë të dorëzuar nga një autoritet kompetent dhe mund të shënohet në armë me një vulë në një pjesë thelbësore.

¹ OJ C 72, 28.2.2023, f. 2–37

- a. Pushkë dhe armë të kombinuara, pistoletë, automatikë, automatikë dhe armë breshërie;

Shënim *ML1.a. nuk vlen për sa vijon:*

- a. Pushkë dhe armë të kombinuara, të prodhuara më herët se 1938;
- b. Riprodhimet e pushkëve dhe armëve të kombinuara, origjinalet e të cilave janë prodhuar më herët se 1890;
- c. Pistoleta, breshëri dhe mitralozë, të prodhuar më herët se 1890, dhe riprodhimet e tyre;
- d. Pushkë ose pistoletë, të projektuara posaçërisht për të shkarkuar një predhë inerte me ajër të kompresuar ose CO₂;
- e. Pistoleta të projektuara posaçërisht për ndonjë nga sa vijon:
 1. Therja e kafshëve shtëpiake; ose
 2. Qetësimi i kafshëve.

- b. Armët me hapje të lëmuar si më poshtë:

1. Armët me hapje të lëmuar të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
2. Armët e tjera me hapje të lëmuar si më poshtë:
 - a. Armët e tipit plotësisht automatik;
 - b. Armët gjysmë automatike ose të tipit pompë;

Shënim *ML1.b.2. nuk zbatohet për armët e projektuara posaçërisht për të shkarkuar një predhë inerte me ajër të kompresuar ose CO₂.*

Shënim *ML1.b. nuk vlen për sa vijon:*

- a. Armët me hapje të lëmuar të prodhuara më herët se 1938;
- b. Riprodhimet e armëve të lëmuara, origjinalet e të cilave janë prodhuar më herët se 1890;
- c. Armët me hapje të lëmuar të përdorura për qëllime gjuetie ose sportive. Këto armë nuk duhet të jenë të dizajnuara posaçërisht për përdorim ushtarak ose të tipit të qitjes plotësisht automatike;
- d. Armët me hapje të lëmuar të projektuara posaçërisht për ndonjë nga sa vijon:
 1. Therja e kafshëve shtëpiake;
 2. Qetësimi i kafshëve;
 3. Prova sizmike;
 4. Gjuajtja e predhave industriale; ose
 5. Ndërprerja e pajisjeve shpërthyes të improvizuara (IED).

N.B. *Për përçarësit, shih ML4 dhe 1.A.6. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.*

- c. Armët që përdorin municion pa gëzhjojë;

- d. Aksesorë të projektuar për armë të specifikuar nga ML1.a., ML1.b. ose ML1.c., si më poshtë:

1. Karikatorë fishekësh të ndashëm;
2. Shtypësit ose moderatoret e zërit;
3. 'Montime të armëve';

Shënim teknik

Për qëllimet e ML1.d.3., një "montim me armë" është një pajisje e krijuar për të montuar një armë në një mjet tokësor, "avion", anije ose strukturë.

4. Shtypësit e ndezjes;
5. Armë-pamje optike me përpunim elektronik të imazhit;
6. Pamje të armëve optike të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak.

ML2 Armët me hapje të lëmuar me një kalibër 20 mm ose më shumë, armë ose armatime të tjera me një kalibër më të madh se 12,7 mm (kalibër 0,50 inç), projektorë të projektuar ose modifikuar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe aksesorë, si më poshtë, dhe përbërës të projektuar posaçërisht për to:

- a. Armë, obusi, topi, mortaja, armë kundërtank, raketahedhës, flakëhedhës ushtarakë, pushkë, pushkë pa zbrapsje dhe armë me hapje të lëmuara;

Shënim 1 ML2.a. përfshin injektorë, pajisje matëse, rezervuarë magazinimi dhe komponentë të tjerë të projektuar posaçërisht për përdorim me ngarkesa lëvizëse të lëngshme për çdo pajisje të specifikuar nga ML2.a.

Shënim 2 ML2.a. nuk zbatohet për armët si më poshtë:

- a. Pushkë, armë të lëmuara dhe armë të kombinuara, të prodhuara më herët se 1938;
- b. Riprodhimet e pushkëve, armëve të lëmuara dhe armëve të kombinuara, origjinalet e të cilave janë prodhuar më herët se 1890;
- c. Armë, topa, mortaja, të prodhuara më herët se 1890;
- d. Armët me hapje të lëmuar të përdorura për qëllime gjuetie ose sportive. Këto armë nuk duhet të jenë të dizajnuara posaçërisht për përdorim ushtarak ose të tipit të qitjes plotësisht automatike;
- e. Armët me hapje të lëmuar të projektuara posaçërisht për ndonjë nga sa vijon:
 1. Therja e kafshëve shtëpiake;
 2. Qetësimi i kafshëve;
 3. Prova sizmike;
 4. Gjuajtja e predhave industriale; ose
 5. Ndërprerja e pajisjeve shpërthyesë të improvizuara (IED);*N.B. Për ndërprerësit, shih ML4 dhe 1.A.6. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.*
- f. Hedhës predhash me dorë të projektuar posaçërisht për të lëshuar predha të lidhura që nuk kanë ngarkesë të lartë shpërthyesë ose lidhje komunikimi, në një rreze prej më pak se ose të barabartë me 500 m.

- b. Projektorë, të projektuar ose modifikuar posaçërisht për përdorim ushtarak, si më poshtë:
1. Projektorë me kuti tymi;
 2. Projektorë me bombol gazi;
 3. Projektorë piroteknikë;

Shënim ML2.b. nuk vlen për pistoletat sinjalizuese.

- c. Aksesorë të projektuar posaçërisht për armët e specifikuar në ML2.a., si më poshtë:
1. Kutitë e armëve dhe mbajtëset e shënjestrës së armëve, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
 2. Pajisjet për reduktimin e nënshkrimit;
 3. Montimet;
 4. Karikatorë fishekësh të ndashëm;
- d. Nuk është përdorur që nga viti 2019

ML3 Pajisjet për vendosjen e municioneve dhe siguresave, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:

- a. Municioni për armët e specifikuar nga ML1, ML2 ose ML12;
- b. Pajisjet për vendosjen e siguresave të projektuara posaçërisht për municionet e specifikuar nga ML3.a.

Shënim 1 Komponentët e projektuar posaçërisht të specifikuar nga ML3 përfshijnë:

- a. Fabrikime metalike ose plastike të tilla si kudhërat e primerit, kupat e plumbave, lidhjet e fishekëve, shiritat rrotullues dhe pjesët metalike të municioneve;
- b. Pajisjet e sigurimit dhe armatimit, siguresat, sensorët dhe pajisjet e nisjes;
- c. Furnizimet me energji elektrike me prodhim të lartë operacional një herë;
- d. Kuti të djegshme për ngarkesa;
- e. Nën-municione duke përfshirë bomba, minelet dhe predha të drejtuara në terminal.

Shënim 2 ML3.a. nuk zbatohet për asnjë nga sa vijon:

- a. Municione të shtrënguara pa predhë (yll bosh);
- b. Municion bedel me një dhomë pluhuri të shpuar;
- c. Municion të tjerë bosh dhe gjobë, që nuk përfshijnë komponentë të projektuar për municion të vërtetë; ose
- d. Komponentët e projektuar posaçërisht për municion bosh ose gjobë, të specifikuar në këtë Shënim 2.a., b. ose c..

Shënim 3 ML3.a. nuk zbatohet për fishekët e projektuar posaçërisht për ndonjë nga qëllimet e mëposhtme:

- a. Sinjalizimi;
- b. Frika e shpendëve; ose
- c. Ndezja e fishekëve të gazit në puset e naftës.

ML4 Bombat, silurët, raketat, raketat, pajisjet dhe ngarkesat e tjera shpërthyesë dhe pajisjet dhe aksesoret përkatës, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:

N.B.1. Për udhëzimin dhe pajisjet e navigimit, shihni ML11.

N.B.2. Për sistemet e mbrojtjes nga raketat e avionëve (AMPS), shih ML4.c.

- a. Bomba, silurët, granatat, bombolat e tymit, raketat, minat, raketat, ngarkesat e thellësisë, ngarkesat e prishjes, pajisjet e prishjes, kompletet e prishjes, pajisjet "piroteknike", fishekët, nënmunicionet e tyre dhe simulatorët (d.m.th. pajisjet që simulojnë karakteristikat e ndonjë prej këto artikuj), të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;

Shënim ML4.a. përfshin:

- a. Granata tymuese, bomba zjarri, bomba ndezëse dhe mjete shpërthyesë;
- b. Grykë raketash ose raketash dhe gypa të rihyrjes së automjetit.

N.B. Për municionet me granatë ose bombole për armë ose projektorë të specifikuar në ML1 ose ML2 dhe nënmunicione të projektuara posaçërisht për municion, shih ML3.

- b. Pajisjet që kanë të gjitha sa vijon:

1. Projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak; dhe
2. Projektuar posaçërisht për 'aktivitete' që kanë të bëjnë me ndonjë nga sa vijon:
 - a. Artikujt e specifikuar nga ML4.a.; ose
 - b. Pajisjet shpërthyesë të improvizuara (IED);

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML4.b.2. 'aktivitetet' zbatohen për trajtimin, lëshimin, hedhjen, kontrollin, shkarkimin, shpërthimin, aktivizimin, fuqizimin me një dalje operationale një herë, mashtrimin, bllokimin, fshirjen, zbulimin, ndërprerjen ose asgjësimin.

Shënim 1 ML4.b. përfshinë:

- a. Pajisje të lëvizshme për lëngëzimin e gazit;
- b. Kabëll përcjellës elektrik i gjallë i përshtatshëm për fshirjen e minave magnetike.

Shënim 2 *ML4.b. nuk zbatohet për pajisjet e dorës të kufizuara nga dizajni vetëm për zbulimin e objekteve metalike dhe të paaftë për të dalluar mes minave dhe objekteve të tjera metalike.*

c. Sistemet e mbrojtjes nga raketat e avionëve (AMPS).

Shënim *ML4.c. nuk zbatohet për AMPS që ka të gjitha sa vijon:*

a. Ndonjë nga sensorët e mëposhtëm të paralajmërimit të raketave:

1. Sensorë pasivë që kanë përgjigje maksimale ndërmjet 100-400 nm; ose

2. Sensorët e paralajmërimit të raketave Doppler me pulsime aktive;

b. Sistemet e shpërndarjes së kundërmasave;

c. Flakët, të cilat shfaqin një nënshkrim të dukshëm dhe një nënshkrim me rreze infra të kuqe, për mashtruesin e raketave tokë-ajër; dhe

d. Instaluar në "avion civil" dhe ka të gjitha sa vijon:

1. AMPS funksionon vetëm në një "avion civil" specifik në të cilin është instaluar AMPS specifik dhe për të cilin është lëshuar ndonjë nga sa vijon:

a. Një Certifikatë e Tipit Civil të lëshuar nga autoritetet e aviacionit civil të një ose më shumë Shteteve Anëtare të BE-së ose shteteve pjesëmarrëse të Marrëveshjes Wassenaar; ose

b. Një dokument ekuivalent i njohur nga Organizata Ndërkombëtare e Aviacionit Civil (ICAO);

2. AMPS përdor mbrojtje për të parandaluar aksesin e paautorizuar në "softuer"; dhe

3. AMPS përfshin një mekanizëm aktiv që e detyron sistemin të mos funksionojë kur ai hiqet nga "avioni civil" në të cilin ishte instaluar..

ML5 Pajisjet e kontrollit, mbikqyrjes dhe paralajmërimit të zjarrit, dhe sistemet përkatëse, pajisjet e testimit dhe shtrirjes dhe kundërmasave, si më poshtë, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak, dhe komponentët dhe aksesorët e projektuar posaçërisht për to:

a. Shënjestrat e armëve, kompjuterët e bombardimeve, pajisjet për vendosjen e armëve dhe sistemet e kontrollit të armëve;

b. Pajisjet e tjera të kontrollit të zjarrit, mbikqyrjes dhe paralajmërimit, si dhe sistemet përkatëse, si më poshtë:

1. Sistemet e përvetësimit, përcaktimit, gjetjes së diapazonit, vëzhgimit ose gjurmimit të objektivit;

2. Pajisjet e zbulimit, njohjes ose identifikimit;

3. Pajisje për bashkimin e të dhënave ose integrimin e sensorëve;

c. Pajisjet kundërmasave për artikujt e specifikuar nga ML5.a. ose ML5.b.;

Shënim *Për qëllimet e ML5.c., pajisjet kundërmasave përfshijnë pajisje zbulimi.*

d. Testimi në terren ose pajisjet e shtrirjes, të projektuara posaçërisht për artikujt e specifikuar nga ML5.a., ML5.b. ose ML5.c.

ML6 Automjetet tokësore dhe komponentët, si më poshtë:

N.B. *Për udhëzimin dhe pajisjet e navigimit, shihni ML11.*

a. Automjetet tokësore dhe komponentët e tyre, të projektuara ose të modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak;

Shënim 1 *ML6.a. përfshinë:*

a. Tanke dhe mjete të tjera të armatosura ushtarake dhe mjete ushtarake të pajisura me montime për armë ose pajisje për hedhjen e minave ose lëshimin e municioneve të specifikuar në ML4;

- b. Mjete të blinduara;
- c. Automjete amfibe dhe me ujë të thellë;
- d. Mjetet e rikuperimit dhe mjetet për tërheqjen ose transportin e municioneve ose sistemeve të armëve dhe pajisjet përkatëse për trajtimin e ngarkesës;
- e. Rimorkio.

Shënim 2 Modifikimi i një mjeti tokësor për përdorim ushtarak të specifikuar nga ML6.a. përfshin një ndryshim strukturor, elektrik ose mekanik që përfshin një ose më shumë komponentë që janë projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak. Komponentë të tillë përfshijnë:

- a. Gërshetat pneumatike të gomave të një lloji të projektuar posaçërisht për të rezistuar ndaj plumbave;
- b. Mbrojtje e blinduar e pjesëve vitale (p.sh. rezervuarët e karburantit ose kabinat e automjeteve);
- c. Përforcime ose montime speciale për armë;
- d. Ndriçim i errët.

b. Automjete dhe komponentë të tjerë tokësorë, si më poshtë:

1. Automjete që kanë të gjitha sa vijon:

- a. Të prodhuara ose të pajisura me materiale ose përbërës për të siguruar mbrojtje balistike të barabartë ose më të mirë se niveli III (NIJ 0108.01, shtator 1985), ose "standartet ekuivalente";
- b. Një transmision për të siguruar lëvizje në të dy rrotat e përparme dhe të pasme njëkohësisht, duke përfshirë ato për automjetet që kanë rrota shtesë për qëllime të mbajtjes së ngarkesës, qofshin të drejtuara ose jo;
- c. Vlerësimi i peshës bruto të automjetit (GVWR) më i madh se 4,500 kg; dhe
- d. Projektuar ose modifikuar për përdorim jashtë rrugës;

2. Komponentët që kanë të gjitha sa vijon:

- a. Projektuar posaçërisht për automjetet e specifikuar në ML6.b.1.; dhe
- b. Sigurimi i mbrojtjes balistike të barabartë ose më të mirë se niveli III (NIJ 0108.01, shtator 1985), ose "standartet ekuivalente".

N.B. Shih gjithashtu ML13.a.

Shënim 1 ML6 nuk zbatohet për automjetet civile të projektuara ose modifikuara për transportimin e parave ose sendeve me vlerë.

Shënim 2 ML6 nuk zbatohet për automjetet që plotësojnë të gjitha sa vijon;

- a. Janë prodhuar para vitit 1946;
- b. Nuk kanë artikuj të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së dhe të prodhuara pas vitit 1945, me përjashtim të riprodhimeve të komponentëve ose aksesorëve origjinalë për automjetin; dhe
- c. Mos përfshini armë të specifikuar në ML1, ML2 ose ML4, përveç nëse ato janë të pafuqishme dhe të paafitë për të shkarkuar një predhë.

ML7 Agjentët kimikë, "agjentët biologjikë", "agjentët e kontrollit të trazirave", materialet radioaktive, pajisjet, përbërësit dhe materialet përkatëse, si më poshtë:

- a. " Agjentët biologjikë" ose materiale radioaktive të zgjedhura ose modifikuara për të rritur efektivitetin e tyre në prodhimin e viktimave të njerëzimit ose kafshët, pajisjet degraduese ose dëmtimin e të korrave ose mjedisit;
- b. Agjentët e luftës kimike (CW), duke përfshirë:
 - 1. Agjentët nervorë CW:
 - a. O-Alkyl (e barabartë me ose më pak se C10, duke përfshirë cikloalkilin) alkil (metil, etil, n-propil ose izopropil) - fosfonofluoridate, të tilla si: Sarin (GB): O-Izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8); dhe Soman (GD): O-Pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);

- b. O-Alkyl (e barabartë me ose më pak se C10, duke përfshirë cikloalkilin)
N,N-dialkyl (metil, etil, n-propil ose izopropil) fosforamidocianidate, të tilla si: Tabun (GA): O-Etil
N,N-dimetilfosforamidocianidat (CAS 77-81-6);
 - c. O-Alkyl (H ose i barabartë ose më pak se C10, duke përfshirë cikloalkilin)
S-2-dialkyl (metil, etil, n-propil ose izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ose izopropil) fosfonotiolate dhe kripërat përkatëse të alkiluara dhe të protonuara, të tilla si:
VX: O-Etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);
2. Agjentët vezikant CW:
- a. Mustarda sqfuri, si p.sh:
 - 1. 2-Kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
 - 2. Bis(2-kloroetil) sulfid (CAS 505-60-2);
 - 3. Bis(2-kloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);
 - 4. 1,2-bis (2-kloroetiltio) etani (CAS 3563-36-8);
 - 5. 1,3-bis (2-kloroetiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
 - 6. 1,4-bis (2-kloroetiltio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
 - 7. 1,5-bis (2-kloroetiltio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
 - 8. Bis (2-kloroetiltiometil) eter (CAS 63918-90-1);
 - 9. Bis (2-kloroetiltioetil) eter (CAS 63918-89-8);
 - b. Lewisitet, si p.sh:
 - 1. 2-klorovinildikloroarsine (CAS 541-25-3);
 - 2. Arsine Tris (2-klorovinil) (CAS 40334-70-1);
 - 3. Bis (2-klorovinil) kloroarsine (CAS 40334-69-8);
 - c. Mustardat azotike, si p.sh:
 - 1. HN1: bis (2-kloroetil) etilaminë (CAS 538-07-8);
 - 2. HN2: bis (2-kloroetil) metilamine (CAS 51-75-2);
 - 3. HN3: tris (2-kloroetil) amin (CAS 555-77-1);
3. Agjentët paaftësues të CW, si p.sh:
- a. 3-Kinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. Defoliantët CW, si p.sh:
- a. Butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
 - b. Acidi 2,4,5-triklorofenoksiacetik (CAS 93-76-5) i përzier me acid 2,4-diklorofenoksiacetik (CAS 94-75-7) (Agjenti Portokalli (CAS 39277-47-9));
- c. CW prekursorët binare dhe prekursorët kyç, si më poshtë:
- 1. Alkil (Metil, Etil, n-Propil ose Izopropil) Fosfonil Difluoride, të tilla si: DF: Metil Fosfonildifluoride (CAS 676-99-3);
 - 2. O-Alkyl (H ose i barabartë ose më pak se C10, duke përfshirë cikloalkilin) O-2-dialkyl (metil, etil, n-propil ose izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ose izopropil) fosfonitet dhe kripërat përkatëse të alkiluara dhe të protonuara, të tilla si:
QL: O-Etil O-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);
 - 3. Klorosarina: O-Izopropil metilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7);
 - 4. Klorosoman: O-Pinakolil metilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);
- d. " Agjentët e kontrollit të trazirave", kimikate përbërëse aktive dhe kombinimet e tyre, duke përfshirë:
- 1. α - Bromobenzeneacetonitril, (Bromobenzil cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
 - 2. [(2-klorofenil) metilen] propanedinitril,

- (o- Klorobenzilidenemalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
- 3. Kloro-1-feniletanon, Klorur Fenilacil
(ω-kloroacetofenoni) (CN) (CAS 532-27-4);
- 4. Dibenz-(b,f)-1,4-oksazefinë, (CR) (CAS 257-07-8);
- 5. 10- Kloro-5,10-dihidrofenasazinë, (klorur fenarsazine), (Adamsite), (DM) (CAS 578-94-9);
- 6. N-Nonanoylmorfolinë, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Shënim 1 ML7.d. nuk zbatohet për "agjentët e kontrollit të trazirave" të paketuara individualisht për qëllime personale vetëmbrojtjeje.

Shënim 2 ML7.d. nuk zbatohet për kimikatet përbërëse aktive dhe kombinimet e tyre, të identifikuar dhe të paketuara për prodhimin e ushqimit ose për qëllime mjekësore.

- e. Pajisjet, të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak, të projektuara ose modifikuara për përhapjen e ndonjë prej sa vijon, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:
 - 1. Materialet ose agjentët e specifikuar nga ML7.a., ML7.b. ose ML7.d.; ose
 - 2. Agjentët CW të përbëra nga prekursorë të specifikuar nga ML7.c.;
- f. Pajisjet mbrojtëse dhe dekontaminuese, të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak, përbërës dhe përzierje kimike, si më poshtë:
 - 1. Pajisjet e projektuara ose modifikuara për mbrojtjen kundër materialeve të specifikuar nga ML7.a., ML7.b. ose ML7.d., dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
 - 2. Pajisjet e projektuara ose modifikuara për dekontaminimin e objekteve të kontaminuara me materiale të specifikuar në ML7.a. ose ML7.b., dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
 - 3. Përzierjet kimike të zhvilluara ose të formuluar posaçërisht për dekontaminimin e objekteve të kontaminuara me materiale të specifikuar në ML7.a. ose ML7.b.;

Shënim ML7.f.1. përfshin:

- a. *Njësitë e ajrit të kondicionuar të projektuara ose modifikuara posaçërisht për filtrimin bërthamor, biologjik ose kimik;*
- b. *Veshje mbrojtëse.*

N.B. Për maskat civile të gazit, pajisjet mbrojtëse dhe dekontaminuese, shihni gjithashtu 1.A.4. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

- g. Pajisjet, të projektuara ose të modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak të projektuara ose modifikuara për zbulimin ose identifikimin e materialeve të specifikuar nga ML7.a., ML7.b. ose ML7.d., dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;

Shënim ML7.g. nuk zbatohet për dozimetrat personale të monitorimit të rrezatimit.

N.B. Shih gjithashtu 1.A.4. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

- h. " Biopolimere" të projektuara ose të përpunuara posaçërisht për zbulimin ose identifikimin e agjentëve CW të specifikuar nga ML7.b., dhe kulturave të qelizave specifike të përdorura për prodhimin e tyre;
- i. " Biokatalizatorë" për dekontaminimin ose degradimin e agjentëve CW, dhe sistemet biologjike të tyre, si më poshtë:
 - 1. "Biokatalizatorë" të projektuar posaçërisht për dekontaminimin ose degradimin e agjentëve CW të specifikuar nga ML7.b., dhe që rezultojnë nga përzgjedhja e drejtuar laboratorike ose manipulimi gjenetik i sistemeve biologjike;
 - 2. Sistemet biologjike që përmbajnë informacionin gjenetik specifik për prodhimin e "biokatalizatorëve" të specifikuar në ML7.i.1., si më poshtë:

- a. " Vektorët e shprehjes";
- b. Viruset;
- c. Kulturat e qelizave.

Shënim 1 ML7.b. dhe ML7.d. nuk zbatohen për sa vijon:

- a. Klorur cianogjen (CAS 506-77-4);
- b. Acidi hidrocianik (CAS 74-90-8);
- c. Klori (CAS 7782-50-5);
- d. Klorur karbonil (fosgjen) (CAS 75-44-5);
- e. Difosgjen (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);
- f. Nuk është përdorur që nga viti 2004
- g. Ksilil bromid, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. Benzil bromid (CAS 100-39-0);
- i. Benzil jodur (CAS 620-05-3);
- j. Bromoaceton (CAS 598-31-2);
- k. Cyanogen bromid (CAS 506-68-3);
- l. Bromo metiletiketone (CAS 816-40-0);
- m. Kloro aceton (CAS 78-95-5);
- n. Etil jodoacetat (CAS 623-48-3);
- o. Jodo aceton (CAS 3019-04-3);
- p. Kloropicrin (CAS 76-06-2).

Shënim 2 Kulturat e qelizave dhe sistemet biologjike të specifikuara nga ML7.h. dhe ML7.i.2. janë ekskluzive dhe këto nën-artikuj nuk zbatohen për qelizat ose sistemet biologjike për qëllime civile, të tilla si bujqësore, farmaceutike, mjekësore, veterinare, mjedisore, menaxhimi i mbetjeve ose në industrinë ushqimore.

ML8 "Materialet energjetike" dhe substancat e lidhura me to, si më poshtë:

N.B.1. Shih gjithashtu 1.C.11. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

N.B.2. Për ngarkesat dhe pajisjet, shihni ML4 dhe 1.A.8. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

Note Çdo substancë e listuar në nën-artikujt ML8 i nënshtrohet kësaj liste, edhe kur përdoret në një aplikim të ndryshëm nga ai i treguar (p.sh. TAGN përdoret kryesisht si një eksploziv, por mund të përdoret gjithashtu si lëndë djegëse ose oksidues).

Shënime Teknike

1. Për qëllimet e ML8, duke përjashtuar ML8.c.11. ose ML8.c.12., 'përzierje' i referohet një përbërjeje prej dy ose më shumë substancave me të paktën një substancë të renditur në nën-zërat ML8.
2. Për qëllimet e ML8, madhësia e grimcave është diametri mesatar i grimcave në bazë të peshës ose vëllimit. Standardet kombëtare ndërkombëtare ose ekuivalente do të përdoren në marrjen e mostrave dhe përcaktimin e madhësisë së grimcave.

- a. " Eksplozivët" si më poshtë, dhe 'përzierjet' e tyre:
 1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan ose 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazane-1-oksid) (CAS 97096-78-1);
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amine-kobalt (III) perklorat) (CAS 117412-28-9);
 3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ose 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazane-1-oksid) (CAS 117907-74-1);
 4. CL-20 (HNIW ose Hexanitrohexaazaisowurtzitane) (CAS 135285-90-4); klatratet e CL-20 (shih gjithashtu ML8.g.3. dhe g.4. për "pararendësit" e tij);
 5. CP (2-(5-cianotetrazolato) penta amine-kobalt (III) perklorat) (CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilen, FOX-7) (CAS 145250-81-3);
 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazine);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazine-1-oksidi, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3-diamino-2,2,4,4,6,6-heksanitrobifenil ose dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU ose dinitroglikoluril) (CAS 55510-04-8);
12. Furazanët si më poshtë:
 - a. DAOF (DAAF, DAAFox, ose diaminoazoxyfurazan);
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX dhe derivatet (shih gjithashtu ML8.g.5. për "pararendësit" e tij), si më poshtë:
 - a. HMX (Ciklotetrametilentetranitraminë, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazinë, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciklooktan, oktogjen ose oktogjen) (CAS 2691-41-0);
 - b. analoge të difluoroaminuara të HMX;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo [3,3,0]-oktanon-3, tetranitrosemiglikuril ose keto-biciklik HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (hexanitroadamantane) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (hexanitrostilbene) (CAS 20062-22-0);
16. Imidazolet si më poshtë:
 - a. BNNII (Oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazine);
18. NTO (ONTA ose 3-nitro-1,2,4-triazol-5-one) (CAS 932-64-9);
19. Polinitrokubane me më shumë se katër grupe nitro;
20. PYX (2,6-Bis(picrylamino)-3,5-dinitropyridine) (CAS 38082-89-2);
21. RDX dhe derivatet, si më poshtë:
 - a. RDX (ciklotrimetilenetrinitraminë, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazinë, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan, heksogen ose heksogen) (CAS 121-82-4);
 - b. Keto-RDX (K-6 ose 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanone) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinenitrate) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (shih gjithashtu ML8.g.7 për "pararendësit" e tij);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamine) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocine);
25. Tetrazolet si më poshtë:
 - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. Tetril (trinitrofenilmetilnitraminë) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadecalin) (CAS 135877-16-6) (shih gjithashtu ML8.g.6. për "pararendësit" e tij);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidine) (CAS 97645-24-4) (shih gjithashtu ML8.g.2. për

- "pararendësit" e saj);
29. TNGU (SORGUYL ose tetranitroglükoluril) (CAS 55510-03-7);
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazine) (CAS 229176-04-9);
 31. Triazinat si më poshtë:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazinë) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hekzahidro-1,3,5-triazinë) (CAS 130400-13-4);
 32. Triazole si më poshtë:
 - a. 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramide) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d. BDNTA ((bis-dinitrotriazol)amine);
 - e. DBT (3,3-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - f. DNBT (dinitrobistriazole) (CAS 70890-46-9);
 - g. Nuk është përdorur që nga viti 2010
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
 - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
 33. "Eksplzivë" të pa listuar diku tjetër në ML8.a. dhe ka ndonjë nga të mëposhtmet:
 - a. Shpejtësia e shpërthimit mbi 8700 m/s, në densitet maksimal, ose
 - b. Presioni i shpërthimit mbi 34 GPa (340 kbar);
 34. I pa përdorur që nga viti 2013
 35. DNAN (2,4-dinitroanisol) (CAS 119-27-7);
 36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaisowurtzitane);
 37. GUDN (Guanylurea dinitramide) FOX-12 (CAS 217464-38-5);
 38. Tetrazinat si më poshtë:
 - a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazine);
 - b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);
 39. Materialet jonike energjetike që shkrihen ndërmjet 343 K (70°C) dhe 373 K (100°C) dhe me shpejtësi shpërthimi që kalon 6,800 m/s ose presion shpërthimi mbi 18 GPa (180 kbar);
 40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramine) (CAS 19836-28-3);
 41. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)- 1,2,3,4-tetrazine-1,3-dioksid);
 42. EDNA (Etilenedinitraminë) (CAS 505-71-5);
 43. TKX-50 (Dihidroksilamoni 5,5'-bisterazol-1,1'-diolat);

Shënim ML8.a. përfshin 'bashkëkristale shpërthyes'.

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML8.a. Shënim, një "bashkëkristal shpërthyes" është një material i ngurtë i përbërë nga një rregullim tre dimensional i renditur i dy ose më shumë molekulave shpërthyes, ku të paktën një është specifikuar në ML8.a.

- b. " Shtytës" si më poshtë:
1. Çdo "shtytës" i ngurtë me një impuls specifik teorik (në kushte standarde) më shumë se:
 - a. 240 sekonda për "lëvizës" jo të metalizuar, jo të halogjenizuar;
 - b. 250 sekonda për "propellant" të pametalizuar, të halogjenizuar; ose
 - c. 260 sekonda për "lëvizës" të metalizuar;
 2. I pa përdorur që nga viti 2013
 3. "Lëndë shtytëse" me një konstante force më shumë se 1200 kJ/kg;
 4. "Lëndë shtytëse" që mund të mbajnë një shkallë djegieje lineare në gjendje të qëndrueshme prej më shumë se 38 mm/s në kushte standarde (të matura në formën e një fijeje të vetme të frenuar) me presion 6,89 MPa (68,9 bar) dhe 294K (21oC) ;
 5. "Lëndë shtytëse" me bazë të dyfishtë të derdhur të modifikuar me elastomer (EMCDB) me shtrirje në stres maksimal më shumë se 5% në 233K (-40oC);
 6. Çdo "shtytës" që përmban substanca të specifikuar nga ML8.a.;
 7. "Shtytës", të paspecifikuar diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së, të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;
- c. " Piroteknikë", lëndë djegëse dhe substanca të ngjashme, si më poshtë, dhe 'përzierjet' e tyre:
1. " Lëndët djegëse të avionëve të formuluar posaçërisht për qëllime ushtarake;

Shënim 1 ML8.c.1. nuk zbatohet për karburantet e mëposhtme të "avionëve": JP-4, JP-5 dhe JP-8.

Shënim 2 " Lëndët djegëse të avionëve të specifikuar nga ML8.c.1. janë produkte të gatshme, jo përbërës të tyre.

 1. Alan (hidrid alumini) (CAS 7784-21-6);
 2. Boranet, si më poshtë, dhe derivatet e tyre:
 - a. Karborane;
 - b. Homologët e boranit, si më poshtë:
 1. Dekaborani (14) (CAS 17702-41-9);
 2. Pentaborane (9) (CAS 19624-22-7);
 3. Pentaborane (11) (CAS 18433-84-6);
 4. Hidrazina dhe derivatet, si më poshtë (shih gjithashtu ML8.d.8. dhe d.9. për oksidimin e derivateve të hidrazinës):
 - a. Hidrazina (CAS 302-01-2) në përqendrime prej 70% ose më shumë;
 - b. Monometil hydrazine (CAS 60-34-4);
 - c. Dimetil hydrazine simetrike (CAS 540-73-8);
 - d. Dimetil hydrazine josimetrike (CAS 57-14-7);

Shënim ML8.c.4.a. nuk zbatohet për 'përzierjet' hidrazine të formuluar posaçërisht për kontrollin e korrozionit.
 5. Lëndët djegëse metalike, "përzierjet" e karburantit ose "përzierjet" "piroteknike", në formë grimcash, qofshin ato sferike, të atomizuara, sferoide, me flake ose të bluara, të prodhuara nga materiali i përbërë nga 99% ose më shumë nga ndonjë nga sa vijon:
 - a. Metalet si më poshtë dhe 'përzierjet' e tyre:
 1. Berilium (CAS 7440-41-7) në madhësi grimcash më të vogla se 60 µm;
 2. Pluhur hekuri (CAS 7439-89-6) me madhësi grimcash 3 µm ose më pak të prodhuar nga reduktimi i oksidit të hekurit me hidrogjen;
 - b. 'Përzierjet' që përmbajnë ndonjë nga sa vijon:
 1. Zirkoni (CAS 7440-67-7), magnezi (CAS 7439-95-4) ose lidhjet e tyre në madhësi grimcash më të vogla se 60 µm; ose
 2. Lëndë djegëse bor (CAS 7440-42-8) ose karabit bor (CAS 12069-32-8) me pastërti 85% ose më të lartë dhe madhësi grimcash më të vogla se 60 µm;

Shënimi 1 ML8.c.5 zbatohet për "eksplozivët" dhe lëndët djegëse, pavarësisht nëse metalet ose lidhjet janë ose jo të kapsuluara në alumin, magnez, zirkon ose berilium.

Shënimi 2 ML8.c.5.b. zbatohet vetëm për lëndët djegëse metalike në formë grimcash kur ato përzihen me substanca të tjera për të formuar një "përzierje" të formuluar për

qëllime ushtarake, si p.sh. llum "propelantë" të lëngshëm, "lëvizës të ngurtë" ose "përzierje" "piroteknike".

Shënimi 3 ML8.c.5.b.2. nuk zbatohet për borin dhe karbitin e borit të pasuruar me bor-10 (20% ose më shumë të përmbajtjes totale të borit-10).

6. Materiale ushtarake, që përmbajnë trashës për lëndët djegëse hidrokarbure, të formuluar posaçërisht për përdorim në flakëdhës ose municione ndezëse, si stearat metalikë (p.sh. oktal (CAS 637-12-7)) ose palmitate;
7. Perklorate, klorate dhe kromate, të përbëra me metal pluhur ose përbërës të tjerë të karburantit me energji të lartë;
8. Pluhur alumini sferik ose sferoidal (CAS 7429-90-5) me madhësi grimcash 60 µm ose më pak dhe i prodhuar nga materiali me përmbajtje alumini 99% ose më shumë;
9. Nënhidridi i titanit (TiH_n) i stoikiometrisë ekuivalente me n= 0,65-1,68;
10. Lëndët djegëse të lëngëta me densitet të lartë të energjisë të paspecifikuara në ML8.c.1., si më poshtë:
 - a. Lëndët djegëse të përziara, që përfshijnë lëndë djegëse të ngurta dhe të lëngshme (p.sh. llum bori), që kanë një densitet energjie të bazuar në masë prej 40 MJ/kg ose më shumë;
 - b. Lëndë djegëse të tjera me densitet të lartë të energjisë dhe aditivë të karburantit (p.sh. kuban, solucione jonike, JP-7, JP-10), që kanë një densitet energjie të bazuar në vëllim prej 37,5 GJ për metër kub ose më shumë, e matur në 293 K (20°C) dhe një atmosferë presioni (101.325 kPa);

Shënim ML8.c.10.b. nuk zbatohet për lëndët djegëse të rafinuara fosile ose biokarburantet, ose karburantet për motorët e certifikuar për përdorim në aviacionin civil.

11. Materialet "piroteknike" dhe piroforike si më poshtë:
 - a. Materiale "piroteknike" ose piroforike të formuluar posaçërisht për të rritur ose kontrolluar prodhimin e energjisë së rrezatuar në çdo pjesë të spektrit IR;
 - b. Përzierjet e magnezit, politetrafluoroetilenit (PTFE) dhe një kopolimeri viniliden difluoride-heksafluoropropileni (p.sh. MTV);
12. Përzierjet e karburanteve, përzierjet "piroteknike" ose "materialet energjike", të paspecifikuara diku tjetër në ML8, që kanë të gjitha sa vijon:
 - a. Përmban më shumë se 0.5% të grimcave të ndonjë prej të mëposhtmeve:
 1. Alumini;
 2. Berilium;
 3. Bor;
 4. Zirkoni;
 5. Magnezi; ose
 6. Titani;
 - b. Grimcat e specifikuar nga ML8.c.12.a. me një madhësi më të vogël se 200 nm në çdo drejtim; dhe
 - c. Grimcat e specifikuar nga ML8.c.12.a. me një përmbajtje metalike prej 60% ose më shumë;

Shënim ML8.c.12. përfshin termitet.

d. Oksiduesit si më poshtë, dhe 'përzierjet' e tyre:

1. ADN (dinitramid i amonit ose SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (perklorati i amonit) (CAS 7790-98-9);
3. Përbërjet e përbëra nga fluori dhe ndonjë nga sa vijon:

- a. halogjene të tjera;
b. Oksigjen; ose
c. Azoti;

Shënimi 1 ML8.d.3. nuk zbatohet për trifluoridin e klorit (CAS 7790-91-2).

Shënimi 2 ML8.d.3. nuk zbatohet për trifluoridin e azotit (CAS 7783-54-2) në gjendjen e tij të gaztë.

Shënimi 3 ML8.d.3. nuk zbatohet për pentafluoridin e jodit (CAS 7783-66-6).

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetid) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (nitrati hidroksilamoniumi) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (perklorat hidroksilamoni) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (nitroformat hidrazinium) (CAS 20773-28-8);
8. Hidrazin nitrati (CAS 37836-27-4);
9. Perklorati i hidrazinës (CAS 27978-54-7);
10. Oksiduesit e lëngshëm të përbërë ose që përmbajnë acid nitrik të frenuar me tym të kuq (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Shënim ML8.d.10. nuk zbatohet për acidin nitrik të tymit jo të frenuar.

- e. Lidhës, plastifikues, monomere dhe polimere, si më poshtë:

1. AMMO (azidometilmetiloksetani dhe polimerët e tij) (CAS 90683-29-7) (shih gjithashtu ML8.g.1. për "pararendësit" e tij);
2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetani dhe polimerët e tij) (CAS 17607-20-4) (shih gjithashtu ML8.g.1. për "pararendësit" e tij);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formal) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butanetrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (shih gjithashtu ML8.g.8. për "pararendësit" e tij);
6. Monomerë, plastifikues ose polimerë energjikë, të formuluar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe që përmbajnë një nga të mëposhtmet:
 - a. grupe nitro;
 - b. Grupet azido;
 - c. Grupet e nitratit;
 - d. grupet Nitraza; ose
 - e. Grupet difluoroamino;
7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) dhe polimeret e tij;
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksaheptan-1,7-diol formal);
11. GAP (polimer glicidilazid) (CAS 143178-24-9) dhe derivatet e tij;
12. HTPB (polibutadien i terminuar me hidroksil) me një funksionalitet hidroksili të barabartë ose më të madh se 2,2 dhe më i vogël ose i barabartë me 2,4, një vlerë hidroksili më pak se 0,77 meq/g dhe një viskozitet në 30°C më pak se 47 poise (CAS 69102-90-5);
13. Poli(epiklorhidrinë) e funksionalizuar me alkool me një peshë molekulare më të vogël se 10,000, si më poshtë:
 - a. Poli(epiklorhidrindiol);

- b. Poli(epiklorhidrintriol).
14. NENA (përbërjet nitratoetilnitramine) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 dhe 85954-06-9);
 15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrate ose poli(nitratometil oksirane)) (CAS 27814-48-8);
 16. Poly-NIMMO (poli (nitratometilmetiloksetan), poli-NMMO ose poli(3-Nitratometil-3-metiloksetan)) (CAS 84051-81-0);
 17. Polinitroortokarbonate;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ose tris vinoksi propan addukt) (CAS 53159-39-0);
 19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);
 20. PNO (Poly(3-nitratooksetan));
 21. TMETN (trimetiloletan trinitrat) (CAS 3032-55-1);
- f. "Aditivët" si më poshtë:
1. Salicilate bakri bakri (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadienenitrileoksid);
 4. Derivatet e ferrocenit si më poshtë:
 - a. Butacene (CAS 125856-62-4);
 - b. Katoceni (2,2-bis-etilferrocenil propan) (CAS 37206-42-1);
 - c. Acidet karboksilike ferrocene dhe esteret e acidit karboksilik ferrocen;
 - d. n-butyl-ferocen (CAS 31904-29-7);
 - e. Derivate të tjerë të ferrocenit të polimerit të aduktuar që nuk janë specifikuar diku tjetër në ML8.f.4.;
 - f. Ethyl ferrocene (CAS 1273-89-8);
 - g. Propyl ferrocene;
 - h. Pentyl ferrocene (CAS 1274-00-6);
 - i. Dicyclopentyl ferrocene;
 - j. Dicyclohexyl ferrocene;
 - k. Diethyl ferrocene (CAS 1273-97-8);
 - l. Dipropyl ferrocene;
 - m. Dibutyl ferrocene (CAS 1274-08-4);
 - n. Dihexyl ferrocene (CAS 93894-59-8);
 - o. Acetyl ferrocene (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetyl ferrocene (CAS 1273-94-5);
 5. Beta-resorcilati i plumbit (CAS 20936-32-7) ose beta-resorcilat bakri (CAS 70983-44-7);
 6. Citrate plumbi (CAS 14450-60-3);
 7. Kelatet plumb-bakër të beta-resorcilateve ose salicilateve (CAS 68411-07-4);
 8. Maleate plumbi (CAS 19136-34-6);
 9. Salicilate plumbi (CAS 15748-73-9);
 10. Stanati i plumbit (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinil oksid fosfine) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) oksid propilamino fosfin); dhe derivate të tjerë MAPO;
 12. Metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) oksid metilaminofosfine) (CAS 85068-72-0);
 13. N-metil-p-nitroaniline (CAS 100-15-2);
 14. 3-Nitrazo-1,5-pentan diizocianat (CAS 7406-61-9);
 15. Agentët lidhës organo-metalik si më poshtë:
 - a. Neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); i njohur gjithashtu si titan IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0); ose LICA 12

- (CAS 103850-22-2);
- b. Titanium IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktyl] pirofosfat ose KR3538;
- c. Titan IV, [(2-propenolato-1)metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
16. Policianodifluoroaminoetenoksid;
17. Agjentët lidhës si më poshtë:
- a. 1,1R,1S-trimezoil-tris(2-etilaziridine) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
- b. Amide aziridine polifunkionale me shtyllë kurrizore izoftalike, trimesike, izocianurike ose trimetiladipike që kanë gjithashtu një grup aziridin 2-metil ose 2-etil;
- Shënim Pika ML.8.f.17.b. përfshin:*
- a. 1,1H-Izofitaloil-bis(2-metilaziridine)(HX-752) (CAS 7652-64-4);
- b. 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazine (HX-874) (CAS 18924-91-9);
- c. 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridinë) (HX-877) (CAS 71463-62-2).
18. Propileneimine (2-metilaziridinë) (CAS 75-55-8);
19. Oksid shumë i imët i hekurit (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) me një sipërfaqe specifike më shumë se 250 m²/g dhe një madhësi mesatare grimcash 3,0 nm ose më pak;
20. TEPAN (tetraethylenepentaamineacrylonitrile) (CAS 68412-45-3); poliaminat cianoetiluar dhe kripërat e tyre;
21. TEPANOL (tetraethylenepentaamineakrilonitrileglicidol) (CAS 68412-46-4); poliaminat cianoetiluar të aduktuara me glicidol dhe kripërat e tyre;
22. TPB (trifenil bismut) (CAS 603-33-8);
23. TEPB (Tris (etoksifenil) bismut) (CAS 90591-48-3);
- g. " Pararendësit " si më poshtë:
- N.B. Në ML8.g. referencat janë për "Materiale Energjike" të specifikuar të prodhuara nga këto substanca.*
1. BCMO (3,3-bis(klorometil)oksetan) (CAS 78-71-7) (shih gjithashtu ML8.e.1. dhe e.2.);
 2. Kripë dinitroazetidine-t-butil (CAS 125735-38-8) (shih gjithashtu ML8.a.28.);
 3. Derivatet e hexaazaisowurtzitanit duke përfshirë HBIW (hexabenzylhexaazaisowurtzitane) (CAS 124782-15-6) (shih gjithashtu ML8.a.4.) dhe TAIW (tetraacetildibenzylhexaazaisowurtzitane) (CAS.6.83-1 gjithashtu);
 4. I pa perdorur qe nga viti 2013
 5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklo-oktan) (CAS 41378-98-7) (shih gjithashtu ML8.a.13.);
 6. 1,4,5,8-tetraazadecalin (CAS 5409-42-7) (shih gjithashtu ML8.a.27.);
 7. 1,3,5-triklorobenzen (CAS 108-70-3) (shih gjithashtu ML8.a.23.);
 8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (shih gjithashtu ML8.e.5.);
 9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktan) (shih gjithashtu ML8.a.13).

- h. Pluhurat dhe format e 'materialit reaktiv', si më poshtë:
1. Pluhurat e cilitdo prej materialeve të mëposhtme, me një madhësi grimce më të vogël se 250 µm në çdo drejtim dhe të paspecifikuar diku tjetër nga ML8:
 - a. Alumini;
 - b. Niobium;
 - c. Bor;
 - d. Zirkoni;
 - e. Magnezi;
 - f. Titanium;
 - g. Tantalum;
 - h. Tungsten;
 - i. Molibden; ose
 - j. Hafnium;
 2. Forma, të paspecifikuara nga ML3, ML4, ML12 ose ML16, të prodhuara nga pluhurat e specifikuar nga ML8.h.1.

Shënime Teknike

Për qëllimet e ML8.h.:

1. "Materialet reaktive" janë projektuar për të prodhuar një reaksion ekzotermik vetëm me shpejtësi të lartë prerjeje dhe për t'u përdorur si veshje ose këllëf në kokat e luftës.
2. Pluhurat 'material reaktiv' prodhohen, për shembull, nga një proces bluarjeje me top me energji të lartë.
3. Format e 'materialit reaktiv' prodhohen, për shembull, me sinterim selektiv me lazer.

Shënim 1 ML8 nuk zbatohet për substancat e mëposhtme nëse ato nuk janë të përbëra ose të përziera me "materialin energjik" të specifikuar në ML8.a. ose metale pluhur të specifikuar nga ML8.c.:

- a. Pikrati i amonit (CAS 131-74-8);
- b. Pluhur i zi;
- c. Heksanitrodifenilaminë (CAS 131-73-7);
- d. Difluoroaminë (CAS 10405-27-3);
- e. Nitrostarch (CAS 9056-38-6);
- f. Nitrati kaliumi (CAS 7757-79-1);
- g. Tetranitronaftaleni;
- h. Trinitroanisoli;
- i. Trinitronaftaleni;
- j. Trinitroksilen;
- k. N-pirrolidinon; 1-metil-2-pirrolidinon (CAS 872-50-4);
- l. Dioktilmaleat (CAS 142-16-5);
- m. Etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);
- n. Trietilalumin (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilalumin (TMA) (CAS 75-24-1), dhe alkile dhe arile të tjera metalike piroforike të litiumit, natriumit, magnezit, zinkut ose borit;
- o. Nitrocelulozë (CAS 9004-70-0);
- p. Nitroglicerina (ose gliceroltrinitrat, trinitroglicerina) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. Etilenediaminedinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. Pentaeritritoltetrinitrat (PETN) (CAS 78-11-5);
- t. Azidi i plumbit (CAS 13424-46-9), stifnat normale të plumbit (CAS 15245-44-0) dhe stifnat bazë të plumbit (CAS 12403-82-6), dhe eksplozivët primare ose përbërjet primare që përmbajnë azide ose komplekse azide;
- u. Trietilenglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-trinitroresorcinol (acidi styfrik) (CAS 82-71-3);
- w. Dietildifenilurea (CAS 85-98-3); dimetildifenilurea (CAS 611-92-7); metiletildifenilurea [Centralite];
- x. N,N-difenilurea (difenilurea josimetrike) (CAS 603-54-3);

- y. Metil-N,N-difenilurea (difenilurea josimetrike metil) (CAS 13114-72-2);
- z. Etil-N,N-difenilurea (difenilurea josimetrike etil) (CAS 64544-71-4);
- aa. 2-Nitrodifenilaminë (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb. 4-Nitrodifenilaminë (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc. 2,2-dinitropanol (CAS 918-52-5);
- dd. Nitroguanidine (CAS 556-88-7) (shih 1.C.11.d. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë).

Shënim 2 ML8 nuk zbatohet për perkloratin e amonit (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ose katocenin (ML8.f.4.b.), dhe plotëson të gjitha sa vijon:

- a. Formuar dhe formuluar posaçërisht për pajisjet e prodhimit të gazit për përdorim civil;
- b. Të përbëra ose të përziera, me lidhës termosaktive ose plastifikues joaktivë dhe që kanë një masë më të vogël se 250 g;
- c. Të ketë një maksimum prej 80% perklorate amoniumi (ML8.d.2.) në masë të materialit aktiv;
- d. Ka më pak ose të barabartë me 4 g NTO (ML8.a.18.); dhe
- e. Ka më pak ose të barabartë me 1 g katocen (ML8.f.4.b.).

ML9 Anijet e luftës (sipërfaqësore ose nënujore), pajisje speciale detare, aksesorë, komponentë dhe anije të tjera sipërfaqësore, si më poshtë:

N.B. Për udhëzimin dhe pajisjet e navigimit, shihni ML11.

a. Anijet dhe përbërësit, si më poshtë:

1. Anije (sipërfaqësore ose nënujore) të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak, pavarësisht nga gjendja aktuale e riparimit ose gjendja e funksionimit, dhe nëse ato përmbajnë apo jo sisteme apo armatura të shpërndarjes së armëve, dhe byk ose pjesë të bykut për anije dhe përbërës të tillë prandaj i projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;

Shënim ML9.a.1. përfshin automjete të projektuara ose të modifikuara posaçërisht për dërgimin e zhytësve.

2. Anijet sipërfaqësore, të paspecifikuara në ML9.a.1., që kanë ndonjë nga të mëposhtmet, të fiksuara ose të integruara në anije:

- a. Armët automatike të specifikuara në ML1, ose armët e specifikuara në ML2, ML4, ML12 ose ML19, ose 'montime' ose pika të forta për armët që kanë një kalibër 12,7 mm ose më të madh;

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML9.a.2.a, 'montimet' i referohen montimeve të armëve ose forcimit strukturor për qëllime të instalimit të armëve.

- b. Sistemet e kontrollit të zjarrit të specifikuara në ML5;

- c. Që kanë të gjitha sa vijon:

1. 'Mbrojtje kimike, biologjike, radiologjike dhe bërthamore (CBRN)'; dhe
2. "Sistemi i lagur paraprakisht ose i larë" i projektuar për qëllime dekontaminimi; ose

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML9.a.2.c.2., 'sistemi i para-lagur ose i larjes' është një sistem spërkatës me ujë deti i aftë të lagë njëkohësisht superstrukturën e jashtme dhe kuvertën e një anijeje..

- d. Sistemet e kundërmasave të armëve aktive të specifikuara në ML4.b., ML5.c. ose ML11.a. dhe ka ndonjë nga të mëposhtmet:

1. 'Mbrojtja CBRN';
2. Trupi dhe superstruktura, të projektuara posaçërisht për të reduktuar seksionin kryq të radarit;
3. Pajisjet e reduktimit të nënshkrimit termik, (p.sh. një sistem ftohjeje të gazit të shkarkimit), duke përjashtuar ato të projektuara posaçërisht për të rritur efikasitetin e përgjithshëm të termocentralit ose për të reduktuar ndikimin mjedisor; ose
4. Një sistem demagnetizimi i projektuar për të reduktuar nënshkrimin magnetik të të gjithë anijes;

Shënim teknik

Për qëllimet e ML9.a.2., 'mbrojtja CBRN' është një hapësirë e brendshme e pavarur që përmban veçori të tilla si presioni i tepërt, izolimi i sistemeve të ventilimit, hapjet e kufizuara të ventilimit me filtra CBRN dhe pikat e kufizuara të hyrjes së personelit që përfshijnë bravë ajri.

- b. Motorët dhe sistemet shtytëse, si më poshtë, të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe komponentët e tyre të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak:

1. Motorët me naftë të projektuar posaçërisht për nëndetëset;
2. Motorët elektrikë të projektuar posaçërisht për nëndetëset dhe që kanë të gjitha sa vijon:
 - a. Fuqi prodhimi prej më shumë se 0,75 MW (1000 hp);
 - b. Kthim i shpejtë mbrapsht;
 - c. Ftohje me lëng; dhe
 - d. Plotësisht i mbyllur;

3. Motorët me naftë që kanë të gjitha sa vijon:
 - a. Fuqia e prodhimit prej 37,3 kW (50 hp) ose më shumë; dhe
 - b. Përmbajtja 'jo magnetike' mbi 75% të masës totale;

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML9.b.3., 'jo magnetike' do të thotë përshkueshmëria relative është më e vogël se 2.

4. Sistemet 'Air Independent Propulsion' ('AIP') të projektuara posaçërisht për nëndetëset;

Shënim ML9.b.4. nuk vlen për energjinë bërthamore

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML9.b.4., 'AIP' lejon një nëndetëse të zhytur të operojë sistemin e saj shtytës, pa akses në oksigjenin atmosferik, për një kohë më të gjatë se sa do të kishin lejuar bateritë.

N.B. *Shih ML9.h. për pajisjet shtytëse të energjisë bërthamore.*

- c. Pajisjet e zbulimit nënujor, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak, kontrollet e tyre dhe përbërësit e tyre të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;
- d. Rrjeta kundër nëndetëseve dhe rrjeta kundër silurëve, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
- e. Nuk është përdorur që nga viti 2003;
- f. Depërtuesit e bykut dhe lidhësit, të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak, që mundësojnë ndërveprimin me pajisjet e jashtme të një anijeje, dhe komponentët e tyre të projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;

Shënim 1 ML9.f. përfshin lidhësit për anijet të cilat janë të tipit me një përcjellës, shumëpërcues, koaksial ose valor, dhe depërtuesit e bykut për anijet, të cilat të dyja janë të afta të mbeten të papërshkueshme nga rrjedhjet nga jashtë dhe të ruajnë karakteristikat e kërkuara në thellësi detare që tejkalojnë 100 m ; dhe lidhësit me fibra optike dhe penetruesit optikë të bykut, të projektuar posaçërisht për transmetimin e rrezeve "lazer", pavarësisht nga thellësia.

Shënim 2 ML9.f. nuk zbatohet për boshtin e zakonshëm shtytës dhe depërtuesit e bykut të shufrës së kontrollit hidrodinamik.

- g. Kushinetat e heshtura që kanë një nga sa vijon, përbërësit e tyre dhe pajisjet që përmbajnë ato kushineta, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak:
 1. Amortizim me gaz ose magnetik;
 2. Kontrollet aktive të nënshkrimit; ose
 3. Kontrollet e shtypjes së dridhjeve;
- h. Pajisjet për gjenerimin e energjisë bërthamore ose pajisjet shtytëse, të projektuara posaçërisht për anijet e specifikuar në ML9.a. dhe komponentët e tyre të projektuar ose 'të modifikuar' posaçërisht për përdorim ushtarak.

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML9.h., 'i modifikuar' do të thotë çdo ndryshim strukturor, elektrik, mekanik ose tjetër që siguron një artikull joushtarak me aftësi ushtarake të barasvlershme me një artikull i cili është projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak..

Shënim ML9.h. përfshin "reaktorët bërthamorë".

ML10 "Avionë, "mjete më të lehta se ajri", "Aeroplanë pa pilot" ("UAV"), motorë aeroplanë dhe pajisje "aeroplanësh", pajisje dhe përbërës të lidhur, si më poshtë, të projektuar ose modifikuar posaçërisht për përdorim ushtarak:

N.B. *Për udhëzimin dhe pajisjet e navigimit, shihni ML11.*

- a. "Aeroplanët" me pilot dhe "Mjetet më të lehta se ajri", dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
- b. Nuk është përdorur që nga viti 2011
- c. "Aeroplanë" pa pilot dhe "Mjete më të lehta se ajri", dhe pajisjet përkatëse, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:
 - 1. "UAV", Mjete Ajrore të Pilotuara nga Distanca (RPV), mjete autonome të programueshme dhe "mjete më të lehta se ajri" pa pilot;
 - 2. Lëshues, pajisje rikuperimi dhe pajisje mbështetëse në tokë;
 - 3. Pajisjet e projektuara për komandim ose kontroll;
- d. Aeromotorët shtytës dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
- e. Pajisjet e karburantit në ajër të projektuara ose modifikuara posaçërisht për ndonjë nga sa vijon, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:
 - 1. "Avion" i specifikuar nga ML10.a.; ose
 - 2. "Aeroplanë" pa pilot të specifikuar nga ML10.c.;
- f. Pajisjet tokësore të projektuara posaçërisht për "avionët" e specifikuar nga ML10.a. ose motorët aeroplanë të specifikuar nga ML10.d.;

Shënim 1 ML10.f. përfshin pajisjet e karburantit nën presion dhe pajisjet e projektuara për të lehtësuar operacionet në zona të kufizuara, duke përfshirë pajisjet e vendosura në bordin e një anijeje.

Shënim 2 ML10.f. nuk zbatohet për:

 - 1. Shirita tërheqës;
 - 2. Dyshekë dhe mbulesa mbrojtëse;
 - 3. Shkallët, shkallët dhe platformat;
 - 4. Blloqe, lidhëse dhe pajisje lidhëse.
- g. Pajisjet e mbështetjes për jetën e ekuipazhit ajror, pajisjet e sigurisë së ekuipazhit ajror dhe pajisje të tjera për arratisje emergjente, të paspecifikuara në ML10.a., të projektuara për "aeroplanët" e specifikuar nga ML10.a.;;

Shënim ML10.g. nuk kontrollon helmetat e ekuipazhit ajror që nuk përfshin ose nuk kanë montime ose pajisje për pajisjet e specifikuara në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së.

N.B. Për helmetat shihni gjithashtu ML13.c.
- h. Parashutat, paragliderët dhe pajisjet përkatëse, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:
 - 1. Parashutat e paspecifikuara diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së;
 - 2. Paragliderë;
 - 3. Pajisje të projektuara posaçërisht për parashutistët në lartësi të mëdha (p.sh. kostume, helmata speciale, sisteme frymëmarrjeje, pajisje navigimi);
- i. Pajisjet e hapjes së kontrolluar ose sistemet automatike të pilotimit, të projektuara për ngarkesa me parashutë.

Shënim 1 ML10.a. nuk zbatohet për "avionët" dhe "mjetet më të lehta se ajri" ose variantet e atyre "avionëve", të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak dhe që janë të gjitha sa vijon:

- a. Jo një "avion" luftarak;
- b. Nuk është i konfiguruar për përdorim ushtarak dhe nuk është i pajisur me pajisje ose pajisje shtesë të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak; dhe
- c. Certifikuar për përdorim civil nga autoritetet e aviacionit civil të një ose më shumë shteteve anëtare të BE-së ose shteteve pjesëmarrëse të marrëveshjes Wassenaar.

Shënim 2 ML10.d. nuk zbatohet për:

- a. Aero-motorë të projektuara ose modifikuara për përdorim ushtarak, të cilët janë certifikuar nga

autoritetet e aviacionit civil të një ose më shumë Shteteve Anëtare të BE-së ose shteteve pjesëmarrëse të Marrëveshjes Wassenaar për përdorim në "avionët civilë", ose përbërës të projektuar posaçërisht për to;

- b. Motorë reciprok ose komponentë të projektuar posaçërisht për to, përveç atyre të projektuar posaçërisht për "UAV".

Shënim 3 Për qëllimet e ML10.a. dhe ML10.d., komponentët e projektuar posaçërisht dhe pajisjet përkatëse për "avionët" joushtarakë ose motorët aeroplanë të modifikuar për përdorim ushtarak zbatohen vetëm për ata komponentë ushtarakë dhe për pajisjet e lidhura me ushtrinë që kërkohen për modifikimin në përdorim ushtarak.

Shënim 4 Për qëllimet e ML10.a., përdorimi ushtarak përfshin: luftimin, zbulimin ushtarak, sulmin, stërvitjen ushtarake, mbështetjen logjistike dhe transportimin dhe hedhjen në ajër të trupave ose pajisjeve ushtarake.

Shënim 5 ML10.a. nuk zbatohet për "avionët" ose "mjetet më të lehta se ajri" që plotësojnë të gjitha kushtet e mëposhtme:

- Janë prodhuar për herë të parë para vitit 1946;
- Mos përfshini artikujt e specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, përveç rasteve kur artikujt kërkohet të plotësojnë standardet e sigurisë ose të vlefshmërisë ajrore të autoriteteve të aviacionit civil të një ose më shumë Shteteve Anëtare të BE-së ose shteteve pjesëmarrëse në Marrëveshjen Wassenaar; dhe
- Mos përfshini armë të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, përveç rasteve kur janë të pafuqishme dhe të paaftë për t'u kthyer në operacion.

Shënim 6 ML10.d. nuk zbatohet për motorët aerolëvizës që janë prodhuar për herë të parë para vitit 1946.

ML11 Pajisjet elektronike, "anijet kozmike" dhe komponentët, të paspecifikuara diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së, si më poshtë:

- a. Pajisjet elektronike të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak dhe komponentët e projektuara posaçërisht për to;

Shënim ML11.a. përfshin:

- Kundërmasat elektronike dhe pajisjet kundër kundërmasave elektronike (d.m.th. pajisjet e projektuara për të futur sinjale të jashtme ose të gabuara në marrësit e komunikimit me radar ose radio ose në ndonjë mënyrë tjetër pengojnë marrjen, funksionimin ose efektivitetin e marrësve elektronikë kundërshtarë duke përfshirë pajisjet e tyre kundërmasave), duke përfshirë pajisjet bllokuese dhe kundër bllokimit ;
- Tuba të shkathët me frekuencë;
- Sisteme ose pajisje elektronike, të projektuara ose për mbikëqyrjen dhe monitorimin e spektrit elektromagnetik për qëllime të inteligjencës ushtarake ose të sigurisë ose për të kundërshtuar një mbikëqyrje dhe monitorim të tillë;
- Kundërmasat nënujore, duke përfshirë bllokimin dhe mashtrimin akustik dhe magnetik, pajisje të projektuara për të futur sinjale të jashtme ose të gabuara në marrës sonare;
- Pajisjet e sigurisë për përpunimin e të dhënave, pajisjet e sigurisë së të dhënave dhe pajisjet e sigurisë së linjës së transmetimit dhe sinjalizimit, duke përdorur funksione kriptografike;
- Pajisjet e identifikimit, autentifikimit dhe ngarkuesit të çelësave dhe pajisjet e menaxhimit, prodhimit dhe shpërndarjes së çelësave;

- g. Pajisje udhëzuese dhe navigimi;
- h. Pajisjet dixhitale të transmetimit të komunikimeve troposcatter-radio;
- i. Demodulues dixhital të projektuar posaçërisht për inteligjencën e sinjaleve;
- j. "Sistemet e automatizuara të komandës dhe kontrollit".

N.B. Për "software" të lidhur me "Software" ushtarak Radio Defined Radio (SDR), shihni ML21.

- b. Pajisjet bllokuese të projektuara ose modifikuara për të penguar marrjen, funksionimin ose efektivitetin e shërbimeve të pozicionimit, navigimit ose kohës të ofruara nga "sistemet e navigimit satelitor" dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
- c. "Anije kozmike" e projektuar ose modifikuar posaçërisht për përdorim ushtarak, dhe komponentë "anije kozmike" të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak.

ML12 Sistemet e armëve me energji kinetike me shpejtësi të lartë dhe pajisjet përkatëse, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:

- a. Sisteme armësh me energji kinetike të projektuara posaçërisht për shkatërrimin ose kryerjen e ndërprerjes së misionit të një objekti;
- b. Objektet e testimit dhe vlerësimet të projektuar posaçërisht dhe modelet e provës, duke përfshirë instrumentet dhe objektivat diagnostikues, për testimin dinamik të predhave dhe sistemeve të energjisë kinetike.

N.B. Për sistemet e armëve që përdorin municion nën-kalibër ose që përdorin vetëm shtytje kimike, dhe municionet për to, shih ML1 deri në ML4.

Shënim 1 ML12 përfshin sa vijon kur është projektuar posaçërisht për sistemet e armëve të energjisë kinetike:

- a. Sisteme shtytëse lëshuese të afta për të përshpejtuar masa më të mëdha se 0,1 g në shpejtësi mbi 1,6 km/s, në mënyrat e zjarrit të vetëm ose të shpejtë;
- b. Prodhimi kryesor i energjisë, armatura elektrike, ruajtja e energjisë (p.sh. kondensatorët e ruajtjes së energjisë së lartë), pajisjet e menaxhimit termik, kondicionimit, kalimit ose trajtimit të karburantit; dhe ndërfaqet elektrike midis funksioneve të furnizimit me energji elektrike, armës dhe funksioneve të tjera të lëvizjes elektrike të frëngjisë;

N.B. Shih gjithashtu 3.A.1.e.2. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë për kondensatorët e ruajtjes së energjisë së lartë.

- c. Blerja e objektivave, gjurmimi, kontrolli i zjarrit ose sistemet e vlerësimit të dëmeve;
- d. Sistemet e kërkuesit në shtëpi, drejtimi ose devijimi (përshpejtimi anësor) për predha.

Shënim 2 ML12 zbatohet për sistemet e armëve që përdorin ndonjë nga metodat e mëposhtme të shtytjes:

- a. Elektromagnetike;
- b. Elektrotermale;
- c. Plazma;
- d. Gaz i lehtë; ose
- e. Kimike (kur përdoret në kombinim me ndonjë nga sa më sipër).

ML13 Pajisjet, konstruktionet, komponentët dhe aksesorët e blinduar ose mbrojtëse, si më poshtë:

- a. Pllakë e blinduar metalike ose jo metalike, që ka ndonjë nga të mëposhtmet:
 1. Prodhuar në përputhje me një standard ose specifikim ushtarak; ose
 2. I përshtatshëm për përdorim ushtarak;

N.B. Për pllakat e armaturës së trupit, shihni ML13.d.2.

- b. Konstruksionet e materialeve metalike ose jometalike, ose kombinimet e tyre, të projektuara posaçërisht për të siguruar mbrojtje balistike për sistemet ushtarake, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
- c. Helmetat dhe komponentët dhe aksesorët e projektuar posaçërisht për to, si më poshtë:
 - 1. Helmata të prodhuara sipas standardeve ose specifikimeve ushtarake, ose standardeve kombëtare të krahasueshme;
 - 2. Predha, astar, ose jastëkë komforti, të projektuara posaçërisht për helmetat e specifikuar në ML13.c.1.;
 - 3. Elemente shtesë mbrojtëse balistike, të projektuara posaçërisht për helmetat e specifikuar në ML13.c.1.

N.B. Për komponentët ose aksesorët e tjerë të helmetës ushtarake, shihni hyrjen përkatëse të Listës së Përbashkët Ushtarake të BE-së.

- d. Armatura e trupit ose veshjet mbrojtëse, dhe përbërësit e tyre, si më poshtë:
 - 1. Armatura të buta trupore ose veshje mbrojtëse, të prodhuara sipas standardeve ose specifikimeve ushtarake, ose sipas ekuivalentëve të tyre, dhe përbërësit e projektuar posaçërisht për to;
Shënim Për qëllimet e ML13.d.1., standardet ose specifikimet ushtarake përfshijnë, të paktën, specifikimet për mbrojtjen nga fragmentimi.
 - 2. Pllaka të forta të blinduara të trupit që ofrojnë mbrojtje balistike të barabartë ose më të madhe se niveli III (NIJ 0101.06, korrik 2008), ose "standarde ekuivalente".

Shënim 1 ML13.b. përfshin materiale të projektuara posaçërisht për të formuar forca të blinduara reaktive shpërthyesë ose për të ndërtuar strehimore ushtarake.

Shënim 2 ML13.c. nuk zbatohet për helmetat që plotësojnë të gjitha sa vijon:

- a. Janë prodhuar për herë të parë para vitit 1970; dhe
- b. Nuk janë të dizajnuara apo modifikuara për të pranuar, as të pajisura me artikuj të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së.

Shënim 3 ML13.c. dhe d. nuk zbatohen për helmetat, armaturën e trupit ose veshjet mbrojtëse, kur shoqërojnë përdoruesit e tyre për mbrojtjen personale të përdoruesit.

Shënim 4 Të vetmet helmata të projektuara posaçërisht për personelin e asgjësimit të bombave që janë të specifikuar nga ML13.c. janë ato të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak.

Shënim 5 ML13.d.1. nuk vlen për syzet mbrojtëse.

N.B. Për syzet mbrojtëse "lazer", shihni ML17.o.

N.B.1 Shih gjithashtu hyrjen 1.A.5. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

N.B.2 Për "materialet fibroze ose filamentare" të përdorura në prodhimin e armaturës së trupit dhe helmetave, shih hyrjen 1.C.10. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

ML14 'Pajisje të specializuara për stërvitje ushtarake' ose për simulimin e skenarëve ushtarakë, simulatorë të projektuar posaçërisht për stërvitje në përdorimin e ndonjë arme zjarri ose arme të specifikuar nga ML1 ose ML2, dhe komponentët dhe aksesorët e projektuar posaçërisht për to.

Shënim 1 ML14 përfshin gjenerimin e imazheve dhe sistemet e mjedisit ndëreveprues për simulatorët, kur janë projektuar ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak.

Shënim 2 ML14 nuk zbatohet për pajisjet e projektuara posaçërisht për stërvitje në përdorimin e armëve të gjuetisë ose sportive.

Shënim 3 'Pajisjet e specializuara për stërvitjen ushtarake' përfshijnë llojet ushtarake të trainerëve të sulmit, trainerët e fluturimit operacional, trainerët e objektivave të radarit, gjeneratorët e objektivave të radarit, trajnimin e armëve.

pajisje, trajnerë luftarakë kundër nëndetëseve, simulatorë fluturimi (përfshirë centrifugat e vlerësuar nga njerëzit për trajnimin e pilotëve/astronautëve), trajnerët e radarëve, trajnerët e fluturimit me instrumente, trajnerët e navigimit, trajnerët e lëshimit të raketave, pajisjet e synimeve, "avionët", trajnerët e armatimit, pa pilot " aeroplanë" trajnues, njësi të lëvizshme stërvitore dhe pajisje stërvitore për operacione ushtarake tokësore.

ML15 Pajisjet imazherike ose kundërmasave, si më poshtë, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak, dhe komponentët dhe aksesorët e projektuar posaçërisht për to:

- a. Regjistruer dhe pajisje për përpunimin e imazhit;
- b. Kamera, pajisje fotografike dhe pajisje për përpunimin e filmit;
- c. Pajisje për intensifikimin e imazhit;
- d. Pajisje me imazhe infra të kuqe ose termike;
- e. Pajisjet e sensorëve të radarit të imazhit;
- f. Pajisjet kundërmasave ose kundërmasave, për pajisjet e specifikuar në ML15.a. të ML15.e.

Shënim ML15.f. përfshin pajisjet e projektuara për të degraduar funksionimin ose efektivitetin e sistemeve të imazhit ushtarak ose për të minimizuar efekte të tilla degraduese.

Shënim ML15 nuk zbatohet për "tubat e intensifikimit të imazhit të gjeneratës së parë" ose pajisjet e projektuara posaçërisht për të inkorporuar "tubat e intensifikimit të imazhit të gjeneratës së parë".

N.B. Për pamjet e armëve që përfshijnë "tubat e intensifikimit të imazhit të gjeneratës së parë" shih ML1, ML2 dhe ML5.a.

N.B. Shih gjithashtu 6.A.2.a., 6.A.2.b. dhe 6.A.3.b. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

ML16 Forcë, derdhje dhe produkte të tjera të papërfunduara, të projektuara posaçërisht për artikujt e specifikuar nga ML1 deri në ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ose ML19.

Shënim ML16 zbatohet për produktet e papërfunduara kur ato janë të identifikueshme nga përbërja e materialit, gjeometria ose funksioni.

ML17 Pajisje, materiale dhe "biblioteka" të ndryshme, si më poshtë, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to:

- a. Aparatet e zhytjes dhe notit nënujor, të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak, si më poshtë:
 1. Rebreathers zhytjeje të pavarur, qark i mbyllur ose gjysmë i mbyllur;
 2. Aparatet e notit nënujor të projektuar posaçërisht për përdorim me aparatet e zhytjes të specifikuar në ML17.a.1;

N.B. Shih gjithashtu 8.A.2.q. në listën e BE-së me përdorim të dyfishtë.

- b. Pajisjet e ndërtimit të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
- c. Pajisje, veshje dhe trajtime, për shtypjen e nënshkrimit, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
- d. Pajisje inxhinierike në terren të projektuara posaçërisht për përdorim në një zonë luftimi;

- e. "Robotët", kontrolluesit "robot" dhe "robotët" "efektorët e fundit", që kanë ndonjë nga karakteristikat e mëposhtme:
1. Projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak;
 2. Mjete të përfshira për mbrojtjen e linjave hidraulike kundër shpimeve të shkaktuara nga jashtë, të shkaktuara nga fragmente balistike (p.sh. duke përfshirë linja vetë-vulosëse) dhe të projektuara për të përdorur lëngje hidraulike me pika ndezjeje më të larta se 839 K (566°C); ose
 3. Projektuar ose vlerësuar posaçërisht për funksionimin në një "Puls Elektromagnetik" ("EMP") mjedisi;

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML17.e.3., 'EMP' nuk i referohet ndërhyrjes së paqëllimshme të shkaktuar nga rrezatimi elektromagnetik nga pajisjet afër (p.sh. makineritë, pajisjet ose pajisjet elektronike) ose rrufeja.

- f. "Bibliotekat" të projektuara ose modifikuara posaçërisht për përdorim ushtarak me sisteme, pajisje ose komponentë, të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së;
- g. Pajisjet për gjenerimin e energjisë bërthamore ose pajisjet shtytëse, të paspecifikuara diku tjetër, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak dhe përbërësit e tyre të projektuara ose 'modifikuara' posaçërisht për përdorim ushtarak;
- Shënim ML17.g. përfshin "reaktorët bërthamorë".*
- h. Pajisjet dhe materialet, të veshura ose të trajtuara për fshirjen e nënshkrimit, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak, të paspecifikuara diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së;
- i. Simulatorë të projektuara posaçërisht për "reaktorë bërthamorë" ushtarakë;
- j. Dyqane riparimi celulare të projektuara ose 'të modifikuara' posaçërisht për shërbimin e pajisjeve ushtarake;
- k. Gjeneratorë në terren të projektuara ose 'modifikuara' posaçërisht për përdorim ushtarak;
- l. Kontejnerët intermodalë ISO ose trupat e automjeteve të çmontueshme (d.m.th. trupat e ndërrimit), të projektuara ose 'modifikuara' posaçërisht për përdorim ushtarak;
- m. Tragete, të paspecifikuara diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së, ura dhe pontone, të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
- n. Modele testimi të projektuara posaçërisht për "zhvillimin" e artikujve të specifikuar nga ML4, ML6, ML9 ose ML10;
- o. Pajisjet mbrojtëse "lazer" (p.sh. mbrojtja e syve ose sensorëve) të projektuara posaçërisht për përdorim ushtarak;
- p. "Qelizat e karburantit", të paspecifikuara diku tjetër në Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së, të projektuara posaçërisht ose 'të modifikuara' për përdorim ushtarak.

Shënim Teknik

1. *I pa përdorur që nga viti 2014*
2. *Për qëllimin e ML17, 'i modifikuara' do të thotë çdo ndryshim strukturor, elektrik, mekanik ose tjetër që siguron një artikull jo ushtarak me aftësi ushtarake të barasvlershme me një artikull i cili është projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak..*

ML18 Pajisjet 'prodhuese', pajisjet dhe komponentët e testimit mjedisor, si më poshtë:

- a. Pajisjet e projektuara ose modifikuara posaçërisht për 'prodhimin' e artikujve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, dhe komponentët e projektuar posaçërisht për to;
- b. Objektet e testimit mjedisor të projektuara posaçërisht për certifikimin, kualifikimin ose testimin e artikujve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, dhe pajisje të projektuara posaçërisht për to, të paspecifikuara diku tjetër.

Shënim Teknik

Për qëllimet e ML18, termi 'prodhim' përfshin projektimin, ekzaminimin, prodhimin, testimin dhe kontrollin.

Shënim *ML18.a. dhe ML18.b. përfshijnë pajisjet e mëposhtme:*

- a. *Nitratorë të vazhdueshëm;*
- b. *Aparat ose pajisje testimi centrifugale, që kanë një nga këto:*
 1. *Drejtuar nga një motor ose motorë që kanë një fuqi totale të vlerësuar mbi 298 kW (400 hp);*
 2. *Të aftë për të mbajtur një ngarkesë prej 113 kg ose më shumë; ose*
 3. *Të aftë për të ushtruar një nxitim centrifugal prej 8 g ose më shumë në një ngarkesë prej 91 kg ose më shumë;*
- c. *Presione për dehidratim;*
- d. *Ekstruderët me vidë të projektuara ose modifikuara posaçërisht për nxjerrjen e "shpërthimit" ushtarak;*
- e. *Makina prerëse për përmasat e "propelantëve" të ekstruduar;*
- f. *Sweetie barrels (tumblers) me diametër 1,85 m ose më shumë dhe me kapacitet produkti mbi 227 kg;*
- g. *Përzierëse të vazhdueshme për "propelantë" të ngurtë;*
- h. *Mullinj me energji të lëngshme për bluarjen ose bluarjen e përbërësve të "eksplozivëve" ushtarakë;*
- i. *Pajisje për të arritur sfericitetin dhe madhësinë uniforme të grimcave në pluhur metalik të listuar në ML8.c.8.;*
- j. *Konvertuesit e rrymës së konvektionit për konvertimin e materialeve të listuara në ML8.c.3.*

ML19 Sistemet e armëve me energji të drejtuar (DEW), pajisjet e lidhura ose kundërmasat dhe modelet e provës, si më poshtë, dhe komponentët e projektuara posaçërisht për to:

- a. *"Sisteme laserike të projektuara posaçërisht për shkatërrimin ose kryerjen e ndërprerjes së misionit të një objekti;*
- b. *Sistemet e rrezeve të grimcave të afta për të shkatërruar ose për të kryer ndërprerjen e misionit të një objekti;*
- c. *Sisteme me frekuencë të lartë të radios (RF) të afta për të shkatërruar ose për të kryer ndërprerjen e misionit të një objekti;*
- d. *Pajisjet e projektuara posaçërisht për zbulimin ose identifikimin ose mbrojtjen kundër sistemeve të specifikuara nga ML19.a. te ML19.c.;*
- e. *Modelet e testimit fizik për sistemet, pajisjet dhe komponentët, të specifikuara nga ML19;*
- f. *Sistemet "lazer" të projektuara posaçërisht për të shkaktuar verbëri të përhershme ndaj shikimit të pazgjeruar, d.m.th., në sy të lirë ose në sy me pajisje korrigjuese të shikimit.*

Shënim 1 *Sistemet DEW të specifikuara nga ML19 përfshijnë sisteme aftësia e të cilave rrjedh nga aplikimi i kontrolluar i:*

- a. *"Laserë" me fuqi të mjaftueshme për të shkaktuar shkatërrim të ngjashëm me mënyrën e municionit konvencional;*
- b. *Përshpejtuesit e grimcave që projektojnë një rreze grimcash të ngarkuar ose neutrale*

me fuqi shkatërruese;

- c. Transmetues me rreze radio frekuencë me fuqi të lartë pulsuese ose me fuqi mesatare të lartë, të cilët prodhojnë fusha mjaft intensive për të çaktivizuar qarkun elektronik në një objektiv të largët.

Shënim 2 ML19 përfshin sa vijon kur është projektuar posaçërisht për sistemet DEW:

- a. Pajisjet e prodhimit të energjisë kryesore, ruajtjes së energjisë, komutimit, kondicionimit të energjisë ose trajtimit të karburantit;
- b. Sistemet e blerjes ose gjurmimit të synimeve;
- c. Sisteme të afta për të vlerësuar dëmtimin e objektivit, shkatërrimin ose ndërprerjen e misionit;
- d. Pajisje për trajtimin, përhapjen ose drejtimin e trarëve;
- e. Pajisja me aftësinë e goditjes së shpejtë të rrezeve për operacione të shpejta të shumëfishta të objektivave;
- f. Optika adaptive dhe konjugatorët fazor;
- g. Injektorë të rrymës për rrezet e joneve negative të hidrogjenit;
- h. Komponentët e përshpejtuesit "të kualifikuar në hapësirë";
- i. Pajisje për kalimin e rrezeve të joneve negative;
- j. Pajisje për kontrollin dhe lëvizjen e një rreze jonike me energji të lartë;
- k. Fleta "të kualifikuara në hapësirë" për neutralizimin e rrezeve negative të izotopit të hidrogjenit.

ML20 Pajisje kriogjenike dhe "superpërcjellëse", si më poshtë, dhe komponentët dhe aksesorët e projektuar posaçërisht për to:

- a. Pajisjet e projektuara ose të konfiguruar posaçërisht për t'u instaluar në një automjet për aplikime ushtarake tokësore, detare, ajrore ose hapësinore, të aftë për të funksionuar gjatë lëvizjes dhe për të prodhuar ose mbajtur temperatura nën 103 K (- 170°C);

Shënim ML20.a. përfshin sisteme të lëvizshme që përfshijnë ose përdorin aksesorë ose komponentë të prodhuar nga materiale përçuese jo metalike ose jo elektrike, të tilla si plastika ose materialet e ngopura me epoksi.

- b. "Pajisje elektrike superpërcjellëse (makineri rrotulluese ose transformatorë) të projektuara ose të konfiguruar posaçërisht për t'u instaluar në një automjet për aplikime ushtarake tokësore, detare, ajrore ose hapësinore dhe të afta për të vepruar gjatë lëvizjes.

Shënim ML20.b. nuk zbatohet për gjeneratorët homopolarë hibridë me rrymë të drejtpërdrejtë që kanë armatura metalike normale njëpolëshe të cilat rrotullohen në një fushë magnetike të prodhuar nga mbështjelljet superpërcjellëse, me kusht që këto mbështjellje të jenë përbërësit e vetëm superpërçues në gjenerator..

ML21 "Software" si më poshtë:

- a. "Softuer" i projektuar ose modifikuar posaçërisht për ndonjë nga sa vijon:
 1. "Zhvillimi", "prodhimi", funksionimi ose mirëmbajtja e pajisjeve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së;
 2. "Zhvillimi" ose "prodhimi" i materialeve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së; ose
 3. "Zhvillimi", "prodhimi", funksionimi ose mirëmbajtja e "softuerit" të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së;
- b. "Softuer" specifik, përveç atij të specifikuar nga ML21.a., si më poshtë:
 1. "Softuer" i projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe i projektuar posaçërisht për modelimin, simulimin ose vlerësimin e sistemeve të armëve ushtarake;

2. "Program kompjuterik" i projektuar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe i projektuar posaçërisht për modelimin ose simulimin e skenarëve operacionalë ushtarakë;
3. "Program kompjuterik" për përcaktimin e efekteve të armëve konvencionale, bërthamore, kimike ose biologjike;
4. "Softuer" i krijuar posaçërisht për përdorim ushtarak dhe i projektuar posaçërisht për aplikacionet e Komandës, Komunikimit, Kontrollit dhe Inteligjencës (C3I) ose Komandimit, Komunikimit, Kontrollit, Kompjuterit dhe Inteligjencës (C4I);
5. "Program kompjuterik" i projektuar ose modifikuar posaçërisht për kryerjen e operacioneve kibernetike sulmuese ushtarake;

Shënim 1 ML21.b.5. përfshin "programe kompjuterike" të dizajnuara për të shkatërruar, dëmtuar, degraduar ose prishur sistemet, pajisjet ose "softuerin", të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, "software" të zbulimit kibernetik dhe komandës dhe kontrollit kibernetik..

Shënim 2 ML21.b.5. nuk zbatohet për "zbulimin e cenusshmërisë" ose për "përgjigjen ndaj incidentit kibernetik", i kufizuar në gatishmërinë ose përgjigjen e sigurisë kibernetike mbrojtëse joushtarake.

- c. "Softuer", i paspecifikuar nga ML21.a. ose ML21.b., i projektuar ose modifikuar posaçërisht për të mundësuar pajisjet e paspecifikuara nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së për të kryer funksionet ushtarake të pajisjeve të specifikuara nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së.

N.B. Shihni sistemet, pajisjet ose komponentët e specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së për "kompjuterët dixhitalë" me qëllim të përgjithshëm me "software" të instaluar të specifikuar nga ML21.c.

ML22 "Teknologji" si më poshtë:

- a. "Teknologji", përveç asaj të specifikuar në ML22.b, e cila "kërkohet" për "zhvillimin", "prodhimin", funksionimin, instalimin, mirëmbajtjen (kontrollin), riparimin, rregullimin ose rinovimin e artikujve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së;
- b. " Teknologji" si më poshtë:
 1. "Teknologji" "e nevojshme" për projektimin, montimin e komponentëve në dhe funksionimin, mirëmbajtjen dhe riparimin e instalimeve të plota të prodhimit për artikujt e specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së, edhe nëse komponentët e instalimeve të tilla prodhuese nuk janë të specifikuara;
 2. "Teknologji" "e nevojshme" për "zhvillimin" dhe "prodhimin" e armëve të vogla, edhe nëse përdoret për të prodhuar riprodhime të armëve të vogla antike;
 3. E pa përdorur që nga viti 2013
N.B. Shih ML22.a. për "teknologjinë" e specifikuar më parë nga ML22.b.3.
 4. E pa përdorur që nga viti 2013
N.B. Shih ML22.a. për "teknologjinë" e specifikuar më parë nga ML22.b.4.
 5. " Teknologjia" "e nevojshme" ekskluzivisht për përfshirjen e "biokatalizatorëve", të specifikuar nga ML7.i.1., në substanca transportuese ushtarake ose materiale ushtarake.

Shënim 1 "Teknologjia" "e nevojshme" për "zhvillimin", "prodhimin", funksionimin, instalimin, mirëmbajtjen (kontrollin), riparimin, rregullimin ose rinovimin e artikujve të specifikuar nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së mbetet nën kontroll edhe kur zbatohet për çdo artikull që nuk specifikohet nga Lista e Përbashkët Ushtarake e BE-së.

Shënim 2 ML22 nuk zbatohet për:

- a. "Teknologji" që është minimumi i nevojshëm për instalimin, funksionimin, mirëmbajtjen (kontrollin) ose riparimin e atyre artikujve që nuk kontrollohen ose eksporti i të cilëve është autorizuar;
- b. "Teknologji" që është "në domenin publik", "kërkim shkencor bazë" ose informacioni minimal i nevojshëm për aplikimet për patentë;
- c. "Teknologji" për induksion magnetik për shtytje të vazhdueshme të pajisjeve të transportit civil.

PËRKUFIZIMET E TERMAVE TË PËRDORUR NË KËTË LISTË

Më poshtë janë përkufizimet e termave të përdorur në këtë listë, sipas rendit alfabetik.

Shënim 1 Përkufizimet zbatohen në të gjithë Listën. Referencat janë thjesht këshilluese dhe nuk kanë asnjë efekt në zbatimin universal të termave të përcaktuar në të gjithë Listën.

Note 2 Fjalët dhe termat e përfshira në këtë listë të përkufizimeve marrin kuptimin e përcaktuar vetëm kur kjo tregohet nga mbyllja e tyre në "thonjëza të dyfishta". Diku tjetër, fjalët dhe termat marrin kuptimet e tyre të pranuar përgjithësisht (fjalor), përveç nëse jepet një përkufizim lokal për një kontroll të caktuar.

ML8	" Aditivë "	Substancat e përdorura në formulimet shpërthyese për të përmirësuar vetitë e tyre.
ML1, 8, 10, 14	" Avion "	Mjet ajror me krah fiks, krah të kthyeshëm, krah rrotullues (helikopter), rotor me anim ose me krahë të anuar.
ML11	" Sistemet e automatizuara të komandës dhe kontrollit "	Sistemet elektronike, përmes të cilave futen, përpunohen dhe transmetohen informacionet thelbësore për funksionimin efektiv të grupimit, formacionit kryesor, formacionit taktik, njësisë, anijes, nën-njësisë ose armëve nën komandë. Kjo arrihet me përdorimin e kompjuterit dhe pajisjeve të tjera të specializuara të krijuara për të mbështetur funksionet e një organizate komandimi dhe kontrolli ushtarak. Funksionet kryesore të një sistemi komandimi dhe kontrolli të automatizuar janë: mbledhja e automatizuar efikase, grumbullimi, ruajtja dhe përpunimi i informacionit; shfaqja e situatës dhe e rrethanave që ndikojnë në përgatitjen dhe zhvillimin e operacioneve luftarake; llogaritjet operacionale dhe taktike për shpërndarjen e burimeve midis grupeve të forcave ose elementeve të rendit operacionel të betejës ose vendosjes së betejës sipas misionit ose fazës së operacionit; përgatitjen e të dhënave për vlerësimin e situatës dhe marrjen e vendimeve në çdo moment gjatë operacionit ose betejës; simulimi kompjuterik i operacioneve.

ML22	" Kërkimi shkencor bazë "	Puna eksperimentale ose teorike e ndërmarrë kryesisht për të marrë njohuri të reja për parimet themelore të fenomeneve ose fakteve të vëzhgueshme, jo të drejtuara kryesisht drejt një qëllimi ose objektivi praktik të veçantë.
ML7, 22	" Biokatalizatorë "	<p>‘Enzimat për reaksione specifike kimike ose biokimike ose komponime të tjera biologjike që lidhen dhe përshejtojnë degradimin e agjentëve CW.</p> <p><u>Shënim Teknik</u></p> <p><i>‘Enzima do të thotë "biokatalizator" për reaksione specifike kimike ose biokimike.</i></p>
ML7	"Agjentët biologjikë"	Patogjenë ose toksina, të zgjedhura ose të modifikuara (të tilla si ndryshimi i pastërtisë, jetëgjatësisë, virulenca, karakteristikat e përhapjes ose rezistenca ndaj rrezatimit UV) për të shkaktuar viktima te njerëzit ose kafshët, për të degraduar pajisjet ose për të dëmtuar të korrat ose mjedisin.
ML7	" Biopolimerët "	<p>Makromolekulat biologjike si më poshtë:</p> <p>a. Enzima për reaksione specifike kimike ose biokimike;</p> <p>b. Antitrupa 'anti-idiotip', 'monoklonal' ose 'poliklonal';</p> <p>c. Të projektuara ose të përpunuara posaçërisht "receptorët".</p> <p><u>Shënime Teknike</u></p> <p>1. 'Antitrupe anti-idiotip janë antitrupe që lidhen me vendet specifike të lidhjes së antigjenit të antitrupave të tjerë;</p> <p>2. "Antitrupe monoklonale" janë proteinat që lidhen me një vend antigjenik dhe prodhohen nga një klon i vetëm qelizash;</p> <p>3. "Antitrupe poliklonale" nënkupton një përzierje proteinash që lidhen me antigjenin specifik dhe prodhohen nga më shumë se një klon qelizash;</p> <p>4. "Receptorë" janë struktura makromolekulare biologjike të afta për të lidhur ligandët, lidhja e të cilave ndikon në funksionet fiziologjike.</p>

ML4, 10	" Avion civil "	Ata "avionë" të listuar sipas përcaktimit në listat e botuara të certifikimit të vlefshmërisë ajrore nga autoritetet e aviacionit civil të një ose më shumë Shteteve Anëtare të BE-së ose shteteve pjesëmarrëse të Marrëveshjes Wassenaar për të fluturuar në rrugët tregtare civile të brendshme dhe të jashtme ose për përdorim legjitim civil, privat ose biznesi.
ML21	" Reagimi ndaj incidentit kibernetik "	Procesi i shkëmbimit të informacionit të nevojshëm për një incident të sigurisë kibernetike me individë ose organizata përgjegjëse për kryerjen ose koordinimin e korigjimit për të adresuar incidentin e sigurisë kibernetike.
ML17, 21, 22	" Zhvillim "	Është e lidhur me të gjitha fazat para prodhimit serik, si: projektimi, hulumtimi i projektimit, analizat e projektimit, konceptet e projektimit, montimi dhe testimi i prototipeve, skemat e prodhimit pilot, të dhënat e projektimit, procesi i transformimit të të dhënave të projektimit në një produkt, dizajni i konfigurimit, integrimi dizajni, paraqitjet.
ML21	"Kompjuter dixhital"	Pajisjet të cilat, në formën e një ose më shumë variablave diskrete, mund të kryejnë të gjitha sa vijon: a. Pranojnë të dhënat; b. Ruajnë të dhënat ose udhëzimet në pajisje ruajtëse fikse ose të ndryshueshme (të shkrueshme); c. Përpunojnë të dhënat me anë të një sekuence të ruajtur instruksionesh e cila është e modifikueshme; <u>dhe</u> d. Siguroni rezultatin e të dhënave. <i>Shënim Teknik</i> <i>Modifikimet e një sekuence të ruajtur udhëzimesh përfshijnë zëvendësimin e pajisjeve të ruajtjes fikse, por jo një ndryshim fizik në instalime elektrike ose ndërlidhje.</i>

ML17	"Efektorët fundorë "	<p>Kapëse, 'njësi veglave aktive' dhe çdo vegël tjetër që është ngjitur në pllakën bazë në fundin e një krahu të manipuluesit "robot".</p> <p><i>Shënim Teknik</i> <i>'Njësitë e veglave aktive janë pajisje për aplikimin e fuqisë lëvizëse, energjisë së procesit ose sensorit në një pjesë të punës.</i></p>
ML8	"Materiale energjike "	Substancat ose përzierjet që reagojnë kimikisht për të çliruar energjinë e nevojshme për aplikimin e tyre të synuar. "Eksplzivët", "piroteknikat" dhe "lëvizësit" janë nënklasa të materialeve energjetike.
ML6, 13	"Standardet ekuivalente "	Standarde të krahasueshme kombëtare ose ndërkombëtare të njohura nga një ose më shumë Shtete Anëtare të BE-së ose shtete pjesëmarrëse të Marrëveshjes Wassenaar dhe të zbatueshme për hyrjen përkatëse.
ML8, 18	"Eksplzivët "	Substancat e ngurta, të lëngëta ose të gazta ose përzierjet e substancave të cilat, në aplikimin e tyre si ngarkesa primare, përforcuese ose kryesore në koka luftarake, shkatërrim dhe përdorime të tjera, kërkohet të shpërthejnë.
ML7	"Vektorët e shprehjes "	Transportuesit (p.sh. plazmidë ose virusi) që përdoren për të futur materialin gjenetik në qelizat pritëse.
ML13	"Materialet fibroze ose filamentare"	<p>Përfshijnë:</p> <p>a. Monofilamente të vazhdueshme;</p> <p>b. Fije dhe rrota të vazhdueshme;</p> <p>c. Shirita, pëlhura, dyshekë dhe gërsheta të rastësishme;</p> <p>d. Fibra të copëtuara, fibra bazë dhe batanije koherente me fije;</p> <p>e. Mustaqe, monokristaline ose polikristaline, të çdo gjatësie;</p> <p>f. f. Pulpë aromatike poliamide.</p>
ML15	"Tubat e intensifikimit të imazhit të gjeneratës së	Tuba të përqendruar elektrostatisht, duke përdorur fibra optike hyrëse dhe dalëse ose pllaka xhami, fotokatoda me shumë alkali (S-20 ose S-25), por jo përforcues pllakash mikrokanale.

	parë "	
ML17	"Qelizë e karburantit "	Një pajisje elektrokimike që konverton energjinë kimike drejtpërdrejt në energji elektrike të rrymës së drejtpërdrejtë (DC) duke konsumuar karburant nga një burim i jashtëm.
ML22	" Në domenin publik "	Kjo do të thotë "teknologji" ose "softuer" i cili është vënë në dispozicion pa kufizime në shpërndarjen e tij të mëtejshme. <i>Shënim</i> <i>Kufizimet e të drejtave të autorit nuk e heqin "teknologjinë" ose "softuerin" nga të qenit "në domenin publik".</i>
ML9, 13, 17, 19	"Lazer"	Një artikull që prodhon dritë koherente hapësinore dhe kohore përmes amplifikimit nga emetimi i stimuluar i rrezatimit.
ML17	"Biblioteka" (baza e të dhënave teknike parametrike)	Një koleksion informacioni teknik, referenca e të cilit mund të përmirësojë performancën e sistemeve, pajisjeve ose komponentëve përkatës.
ML10	" Automjete më të lehta se ajri "	Balona dhe "aeroplanë" që mbështeten në ajrin e nxehtë ose në gaze më të lehta se ajri si heliumi ose hidrogjeni për ngritjen e tyre. <i>Shënim Teknik</i> <i>"Aeroplan"</i> <i>Një mjet ajror i drejtuar me energji elektrike që mbahet në lëvizje nga një trup gazi (zakonisht helium, më parë hidrogjen) i cili është më i lehtë se ajri.</i>
ML9, 17	" Reaktor bërthamor "	Përfshin artikujt brenda ose të bashkangjitur drejtpërdrejt në enën e reaktorit, pajisjet që kontrollojnë nivelin e fuqisë në bërthamë dhe komponentët që normalisht përmbajnë ose vijnë në kontakt të drejtpërdrejtë me ose kontrollojnë ftohësin primar të bërthamës së reaktorit.
ML8	"Prekursorët "	Kimikatet speciale të përdorura në prodhimin e eksplozivëve.

ML 21, 22	"Prodhim"	Nënkupton të gjitha fazat e prodhimit, si: inxhinieria e produktit, prodhimi, integrimi, montimi (montimi), inspektimi, testimi, sigurimi i cilësisë.
ML8	"Shtytës"	Substancat ose përzierjet që reagojnë kimikisht për të prodhuar vëllime të mëdha të gazrave të nxehtë me shpejtësi të kontrolluar për të kryer punë mekanike.
ML4, 8	"Piroteknikë"	Përzierjet e lëndëve djegëse të ngurta ose të lëngëta dhe oksiduesit të cilët, kur ndizen, i nënshtrohen një reaksioni kimik energjetik me një shpejtësi të kontrolluar që synon të prodhojë vonesa specifike kohore ose sasi të nxehtësisë, zhurmës, tymit, dritës së dukshme ose rrezatimit infra të kuqe. Piroforikët janë një nënklasë e lëndëve piroteknike, të cilat nuk përmbajnë oksidues, por ndizen spontanisht në kontakt me ajrin.
ML22	"Kërkohe"	Siç zbatohet për "teknologji", i referohet vetëm asaj pjese të "teknologjisë" e cila është veçanërisht përgjegjëse për arritjen ose tejkalimin e niveleve, karakteristikave ose funksioneve të kontrolluara të performancës. Një "teknologji" e tillë "e kërkuar" mund të ndahet nga produkte të ndryshme.
ML7	"Agjentët e kontrollit të trazirave"	Substancat të cilat, në kushtet e pritshme të përdorimit për qëllime të kontrollit të trazirave, prodhojnë me shpejtësi të njerëzit acarim ndijor ose efekte fizike pa aftësuese, të cilat zhduken brenda një kohe të shkurtër pas përfundimit të ekspozimit. (Gazët lotsjellës janë një nëngrup i "agjentëve të kontrollit të trazirave".)

ML17	"Robot"	<p>Një mekanizëm manipulimi, i cili mund të jetë i rrugës së vazhdueshme ose i varietetit pikë-për-pikë, mund të përdorë sensorë dhe ka të gjitha karakteristikat e mëposhtme:</p> <p>a. Është multifunktionale;</p> <p>b. Është i aftë të pozicionojë ose orientojë materialin, pjesët, mjetet ose pajisjet speciale nëpërmjet lëvizjeve të ndryshueshme në hapësirën tredimensionale;</p> <p>c. Përfshin tre ose më shumë servo-pajisje me qark të mbyllur ose të hapur, të cilat mund të përfshijnë motorë hapës; dhe</p> <p>d. Ka "programueshmëri të aksesueshme nga përdoruesi" me anë të metodës mësimore/riprodhuese ose me anë të një kompjuteri elektronik i cili mund të jetë një kontrollues logjik i programueshëm, d.m.th. pa ndërhyrje mekanike.</p> <p>" Programueshmëria e aksesueshme nga përdoruesi" i referohet lehtësisë që lejon një përdorues të futë, modifikojë ose zëvendësojë programe" me mjete të ndryshme nga:</p>
------	---------	--

		<p>a. Një ndryshim fizik në instalime elektrike ose ndërlihdhje; ose</p> <p>b. Vendosja e kontrolleve të funksionit duke përfshirë futjen e parametrave.</p> <p><u>Shënim</u></p> <p><i>Përkufizimi i mësipërm nuk përfshin pajisjet e mëposhtme:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Mekanizmat e manipulimit të cilët janë të kontrollueshëm vetëm me dorë/teleoperator;</i> <i>2. Mekanizmat e manipulimit me sekuençë fikse, të cilët janë pajisje lëvizëse të automatizuara, që funksionojnë sipas lëvizjeve të programuara mekanikisht të fiksuara. Programi është i kufizuar mekanikisht nga ndalesat fikse, si kunjat ose kamerat. Sekuenca e lëvizjeve dhe përzgjedhja e shtigjeve ose këndeve nuk janë të ndryshueshme ose të ndryshueshme me mjete mekanike, elektronike ose elektrike;</i> <i>3. Mekanizma manipulimi me sekuençë të ndryshueshme të kontrolluara mekanikisht, të cilët janë pajisje lëvizëse të automatizuara, që funksionojnë sipas lëvizjeve të programuara mekanikisht të fiksuara. Programi është i kufizuar mekanikisht nga ndalesa fikse, por të rregullueshme, të tilla si kunjat ose kamerat. Sekuenca e lëvizjeve dhe zgjedhja e shtigjeve ose këndeve janë të ndryshueshme brenda modelit fiks të programit. Ndryshimet ose modifikimet e modelit të programit (p.sh. ndryshimet e kunjave ose shkëmbimet e kamerës) në një ose më shumë akse lëvizjeje realizohen vetëm nëpërmjet operacioneve mekanike;</i> <i>4. Mekanizmat e manipulimit të sekuençave të ndryshueshme jo të kontrolluara nga servo, të cilët janë pajisje lëvizëse të automatizuara, që funksionojnë sipas lëvizjeve të programuara mekanikisht të fiksuara. Programi është i ndryshueshëm, por sekuenca vazhdon vetëm nga sinjali binar nga pajisjet binare elektrike të fiksuara mekanikisht ose ndalesat e rregullueshme;</i> <i>5. Vinça staker të përcaktuar si sisteme manipuluese të koordinatave karteziiane të prodhuara si pjesë integrale e një grupi vertikal të koshave të magazinimit dhe të dizajnuara për të hyrë në përmbajtjen e atyre koshave për ruajtje ose marrje.</i>
--	--	--

ML11	" Sistemi i navigimit satelitor "	Një sistem i përbërë nga stacione tokësore, një plejadë satelitësh dhe marrës, që mundëson llogaritjen e vendndodhjeve të marrësve në bazë të sinjaleve të marra nga satelitët. Ai përfshin Sistemet Satelitore të Navigimit Global (GNSS) dhe Sistemet Rajonale Satelitore të Navigimit (RNSS).
ML4, 11, 21	"Softuer"	<p>Një koleksion i një ose më shumë "programeve" ose "mikroprogrameve" të fiksuara në çdo mjet shprehës të prekshëm.</p> <p><u>Shënim Teknik 1</u></p> <p>"Program"</p> <p><i>Një sekuencë udhëzimesh për të kryer një proces ose të konvertueshëm në një formë të ekzekutueshme nga një kompjuter elektronik.</i></p> <p><u>Shënim Teknik 2</u></p> <p>"Mikroprogram"</p> <p><i>Një sekuencë udhëzimesh elementare të ruajtura në një ruajtje të veçantë, ekzekutimi i të cilave fillon me futjen e udhëzimit të tij të referencës në një regjistër instruksionesh.</i></p>
ML11	"Anije kozmike"	Satelitë aktivë dhe pasivë dhe sonda hapësinore.
ML19	" I kualifikuar për hapësirë "	<p>Projektuar, prodhuar ose kualifikuar nëpërmjet testimit të suksesshëm, për operim në lartësi më të mëdha se 100 km mbi sipërfaqen e Tokës.</p> <p><u>Shënim</u></p> <p><i>Një përcaktim që një artikull specifik është "i kualifikuar për hapësirë" në bazë të testimit nuk do të thotë që artikujt e tjerë në të njëjtën seri prodhimi ose modeli janë "të kualifikuar për hapësirë" nëse nuk testohen individualisht.</i></p>

ML20	"Superpërçues"	<p>I referohet materialeve, (d.m.th. metaleve, lidhjeve ose komponimeve) të cilat mund të humbasin të gjithë rezistencën elektrike (d.m.th. të cilat mund të arrijnë përçueshmëri elektrike të pafundme dhe të mbajnë rryma elektrike shumë të mëdha pa ngrohje me xhaul).</p> <p><u>Shënim Teknik</u></p> <p><i>Gjendja "superpërçuese" e një materiali karakterizohet individualisht nga një "temperaturë kritike", një fushë magnetike kritike, e cila është një funksion i temperaturës dhe një densitet kritik i rrymës që është, megjithatë, një funksion i fushës magnetike dhe temperaturës.</i></p> <p><u>Shënim</u></p> <p><i>"Temperatura kritike" (nganjëherë referuar si temperatura e tranzicionit) e një materiali specifik "superpërçues" është temperatura në të cilën materiali humbet të gjithë rezistencën ndaj rrjedhës së rrymës elektrike të drejtpërdrejtë.</i></p>
ML22	"Teknologjia"	<p>Informacion specifik i nevojshëm për "zhvillimin", "prodhimin" ose "përdorimin" e një produkti. Informacioni merr formën e 'të dhënave teknike' ose 'asistencës teknike'. "Teknologjia" e specifikuar për Listën e Përbashkët Ushtarake të BE-së është përcaktuar në ML22.</p> <p><u>Shënime Teknike</u></p> <p><i>1. 'Të dhënat teknike mund të marrin forma të tilla si projekte, plane, diagrame, modele, formula, tabela, dizajne dhe specifikime inxhinierike, manuale dhe udhëzime të shkruara ose të regjistruara në media ose pajisje të tjera si disk, kasetë, memorie vetëm për lexim.</i></p> <p><i>2. "Asistenca teknike" mund të marrë forma të tilla si udhëzime, aftësi, trajnime, njohuri pune, shërbime konsulence. 'Asistenca teknike' mund të përfshijë transferimin e 'të dhënave teknike'.</i></p> <p><i>3. "Përdorimi": funksionimi, instalimi (përfshirë instalimin në vend), mirëmbajtja (kontrolli), riparimi,</i></p>

		<i>riparimi dhe rinovimi.</i>
--	--	-------------------------------

ML10	"Mjet ajror pa pilot" ("UAV ")	Çdo "avion" i aftë për të nisur fluturimin dhe për të mbështetur fluturimin dhe navigimin e kontrolluar pa praninë njerëzore në bord.
ML21	" Zbulimi i cenueshmërisë "	Procesi i identifikimit, raportimit ose komunikimit të një cenueshmërie ndaj, ose analizimit të një cenueshmërie me individë ose organizata përgjegjëse për kryerjen ose koordinimin e rehabilitimit me qëllim të zgjidhjes së cenueshmërisë.
